

حقیقت انقلاب ثور

ارگان کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان

سه شنبه ۱۰ قوس ۱۳۶۶
Dec. 1 1987
سال هشتم شماره ۷۵
شماره مسلسل ۱۹۲۸
سال تاسیس ۱۳۵۹

کار لویه جرگه تاریخی مردم افغانستان موفقانه پایان یافت

قانون اساسی جمهوری افغانستان تصویب گردید

رفیق نجیب الله به حیث رئیس جمهور افغانستان انتخاب شد

طرح قانون اساسی جدید جمهوری افغانستان بمثابه عمده ترین وثیقه ملی و مهم ترین سندی که در آن اساسات حقوقی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جامعه افغانی و ارزش‌های مصالحه ملی مسجل گردیده است بعد از غور، بررسی وبحث همه جانبه اعضای لویه جرگه دیروز در فضای وحدت و یکپارچگی نماینده گان مردم در سیزده فصل و یکصدو چهل ونه ماده تائید و تصویب شد.

همچنان در جلسه بعد از ظهر دیروز لویه جرگه رفیق نجیب الله به اتفاق آراء به حیث رئیس جمهور افغانستان انتخاب گردیدند.

جلسه دیروز لویه جرگه تحت ریاست محترم عبدالرحیم هاتف نایب رئیس لویه جرگه در تالار انستیتوت پولی تخنیک کابل به کار خود ادامه داده طی این جلسه اعضای لویه جرگه پیرامون مواد جدا گانه طرح قانون اساسی به‌شورومباحثه پرداخته نظریات و پیشنهادات شان را آزادانه و در فضای مملو از صمیمیت و احساس مسوولیت ارائه نمودند. و هر ماده طرح قانون اساسی با در نظر داشت نظریات و پیشنهادات ارائه شده به معرض رای گیری قرار گرفته وبه تصویب رسید بعداً تمام متن قانون اساسی در مجموع به اتفاق آراء مورد تصویب قرار گرفت. پس از تصویب قانون اساسی در جلسه قبل از ظهر دیروز لویه جرگه به گرامیداشت و افتخار تصویب قانون اساسی آیاتی چند از کلام الله مجید توسط مولوی محمد نبی خطیب مسجد جامع پل خشتی و قاری محمد امان نوایی تلاوت گردید واشتراک کننده گان لویه جرگه به خاطر سعادت و رفاه مردم افغانستان، تطبیق قانون اساسی، تحقق مشی مصالحه ملی و قطع جنگ و خونریزی در کشور دعا نمودند.

بعداً رفیق نجیب الله وسایر نماینده‌گان لویه‌جرگه‌در گروپ های جدا گانه‌در پای متن قانون اساسی جمهوری افغانستان برسم تایید امضاء نمودند.

در مقدمه قانون اساسی جدید کشور گفته شده است که: ما نماینده گان مردم‌افغانستان در لویه جرگه با درک تحولات تاریخی که در میهن‌ما و در جهان‌معاصر رونما گردیده و با پیروی از اساسات دین مبین اسلام حفظ و غنای‌موار یث نهضت مشروطیت کشور، احترام به منشور سازمان‌ملل متحد و اعلامیه جهانی حقوق بشر این قانون اساسی رابه مثابه مهمترین وثیقه ملی تصویب نمودیم.

به اساس قانون اساسی جدید کشور که در جلسه دیروزی لویه جرگه به تصویب رسید نام افغانستان‌ازجمهوری دموکراتیک افغانستان‌به جمهوری افغانستان تعدیل گردیده و در فصل اول‌ماده‌اول قانون اساسی جمهوری افغانستان دولت مستقل،واحدو غیر قابل تجزیه بوده و برتمام قلمرو خود دارای حاکمیت میباشد.

همچنان در ماده دوم قانون اساسی گفته شده که((دین افغانستان دین مقدس اسلام است)).

در فصل سوم ماده سی‌و هشتم قانون اساسی آمده است که((اتباع جمهوری افغانستان اعم از زن و مرد بدون نظرداشت تعلقات‌ملیت، نژاد، لسان، قبیله، دین، مذهب، عقیده سیاسی،تحصیل، شغل، نسب،دارائی،موقف اجتماعی، محل سکونت و اقامت در برابر قانون دارای حقوق ومکلفیت های مساوی میباشند)).

در جلسه بعد از ظهرلویه جرگه در حالی که مهمانان‌و ژورنالیستان داخلی و خارجی نیز در آن اشتراک داشتندطرح قطعنامه لویه جرگه درمورد وضع در لوی ولسوالی خوست مورد بررسی نماینده گان قرار گرفته نظریات و پیشنهادات مشخصی در زمینه ارائه گردید وقطعنامه به اتفاق آرا مورد تصویب قرار گرفت.

بعداً دومین موضوع آجندای لویه‌جرگه که‌عبارت‌از انتخاب رئیس جمهور افغانستان میباشد مورد بحث قرارگرفت در این ارتباط محترم‌عبدالرحیم هاتف ضمن صحبتی نظر پیشنهادی کمیته‌اجرائیه‌شورای مرکزی جبهه ملی جمهوری افغانستان را در زمینه کاندید مقام ریاست‌جمهوری‌ابرازکرد.

محترم عبد الرحیم هاتف گفت: کمیته اجرائیه شورای مرکزی جبهه ملی‌ابراز نظر نموده است تا کاندید ریاست جمهوری کشور باید از جمله برگزیده ترین شخصیت های اجتماعی کشور بوده از حمایت وپشتیبانی کامل مردم برخوردار باشد.

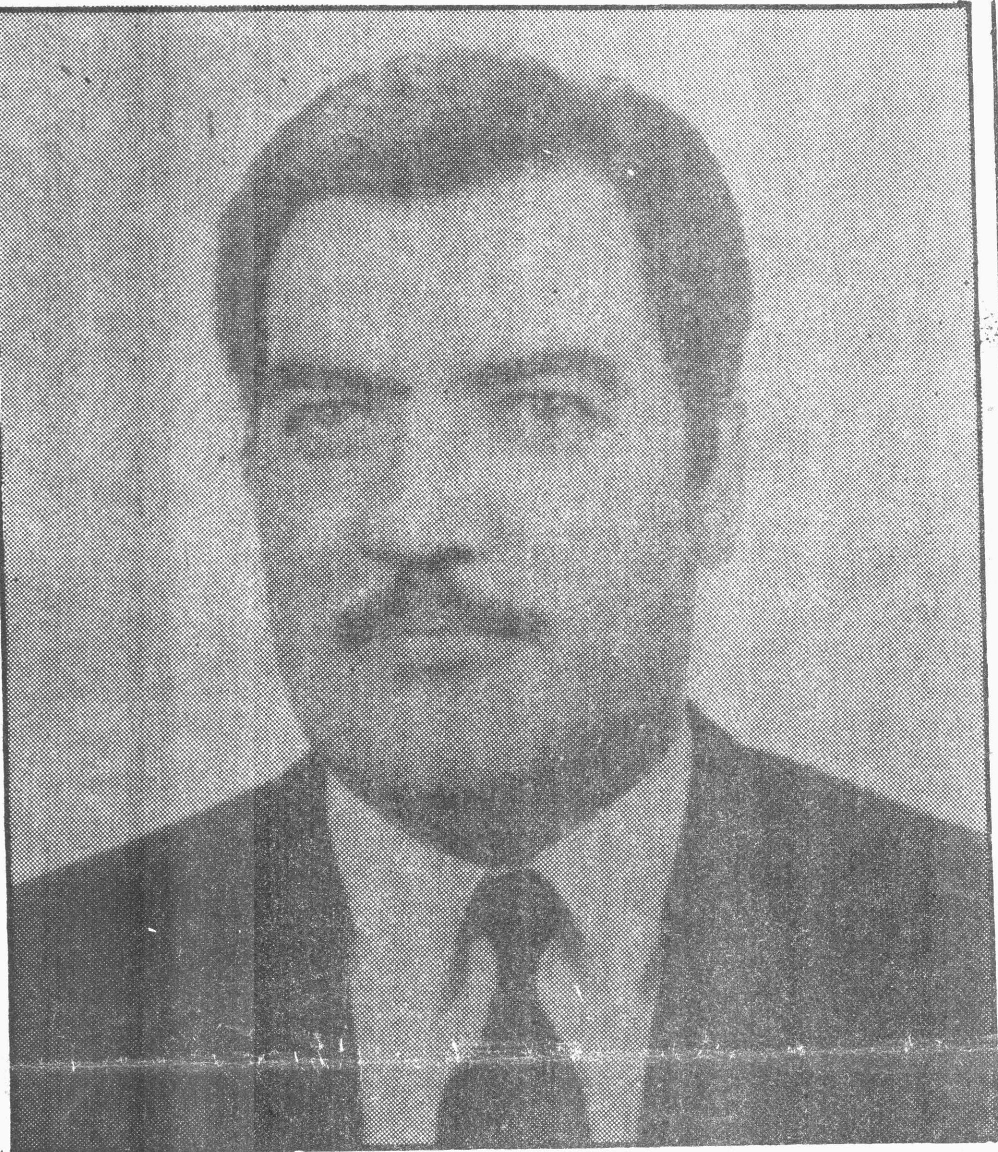
کمیته اجرائیه شورای مرکزی جبهه ملی رفیق نجیب‌الله منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق‌افغانستان را که در میان‌اعضای جبهه ملی و مردم افغانستان از اعتبار، اعتمادوپشتیبانی خاص بر خوردار میباشند، بحیث کاندید مقام ریاست جمهوری به لویه جرگه پیشنهاد و معرفی‌می‌نماید.

کاندید رفیق‌نجیب الله به مقام ریاست جمهوری افغانستان مورد استقبال گرم و پرشور اعضای لویه جرگه قرار گرفته باابراز احساسات وکف زدنهای ممتد از این پیشنهاد استقبال بعمل آمد.

در مورد شخصیت دولتی‌و اجتماعی رفیق نجیب الله، محترم عبدالرحیم هاتف به اعضای لویه جرگه‌توضیحات داده وسپس رفیق سلطانعلی کشتمند عضو بیروی سیاسی کمیته مرکزی‌ح.د.خ.ا.ورئیس شورای وزیران جمهوری افغانستان به‌دستوربیروی‌سیاسی کمیته مرکزی‌ح.د.خ.ا. کاندیدشدن‌رفیق نجیب اله منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان رابه مقام‌ریاست جمهوری مورد تایید قرار داد.

همچنان رفیق برید جنرال ذبیح الله‌زیارمل رئیس امور سیاسی اردو به نماینده‌گی از منسوبین اردو، محترمه معصومه‌عصمتی رئیس‌شورای زنان افغانستان به‌نماینده‌گی از شورای زنان افغانستان، محترم ضمیربه نماینده‌گی از منسوبین قوای مسلح، مولانا محمد سالم علمی‌معاون شورای مرکزی جبهه ملی در امور مصالحه ملی به نماینده‌گی‌از جبهه ملی، محترم محمدابراهیم عطایی کاندید اکادمیسین و معاون شورای مرکزی جرگه عالی قبایل، رفیق راز محمد پکتین وزیرانرژی برق، خادم حسین بیگ رئیس شورای مرکزی ملیت زحمتکش هزاره، محمد سرور نورستانی به

(ص۳)

رفیق نجیب الله رئیس‌جمهور افغانستان.

متن بیانیهٔ رفیق نجیب الله

بعد از انتخاب شان به‌حیث رئیس جمهورافغانستان در لویه جرگه ایراد نمودند:

بسم الله الرحمن الرحیم
برادران وخواهران عزیز!
هموطنان!

شرکت کننده گان محترم لویه جرگه تاریخی، نماینده‌گان با اعتبار مردم سر بلند افغانستان، اجازه بدهید صمیمانه ترین سپاس وقدردانی های خود را به خاطر افتخار واعتماد بزرگی‌که درین مرحله تاریخی‌وحساس کشور برمن صورت گرفته استابراز بدارم.

من انتخاب‌خود را درمقام ریاست جمهوری کشور قبل از همه به مثابه پشتیبانی از سیاست مصالحه ملی، شناسائی واعتبار حزب دموکراتیک خلق افغانستان، دستور برای دستیابی هرچه عاجلتر به صلح وتوافق ملی وقطع جنگ، برادر کشی در کشور درک میکنم.

مقام ریاست جمهوری کشور نه‌تنها افتخار بزرگ است بلکه مسوولیت عظیم نیز میباشد. بر عهده رئیس جمهور بارگران اعتماد وآرزو ها گذاشته شده است. حفظ این اعتماد وبر آورده ساختن این آرزو ها وجیبه افغانی، وطنپرستانه ودین اینجانب به مثابه فرزنداین خاك در برابر وطن دوست داشتنی‌ما در مقابل نسل کهن هموطنان ما در قبال هم سالان وجوانان ما میباشد بگذار حرفهای‌پیامبر اسلام‌به‌نیرو بخشد که میفرمایند: خداوندا !امت‌مرا از سه بلا درامان خود نگهدار. جنگ، گرسنگی، ودروغ.

خداوند ابمن نیروی جسمی وروحی اعطاء فرما تا برای افغانستان آبائی در مقام‌عالی ریاست جمهوری خدمت صادقانه نمایم. خداوندا برای من خردوعقل نیاکان‌بزرگ‌مرا که موسسان دولت مستقل افغانستان بودند اعطاء فرما. در پیشگاه این جرگه بزرگ‌و با اعتبار تعهد میسپارم که تمام انرژی، دانش، تجربه واگر لازم افتد زنده‌گی خود رابرای اعمار افغانستان وامر مقدس صلح ملی وقف نمایم.

از همین اکنون‌تمام اندیشه ها وکار های خویش را در معرض قضاوت مردم بادرایت افغانستان میگذارم.

امروز در سر زمین بلا کشیده افغانستان ندای‌صلح باخفه ساختن‌صدای انفجارات وصفیر گلوله ها هر چه بلند تر طنین می اندازد.

امروز مصالحه ملی به‌واقعیت وبه زنده‌گی ما تبدیل شده است. تمام نیرو های سیاسی چه در داخل وچه در خارج کشور وتمام آنانیکه خود را به سر نوشت‌کشور ما سهیم میدانند باید این مطلب رادرنظر بگیرند. صد ها وهزاران قریه حفظ شده از تخریبات، نجات زنده‌گی ده‌ها هزارهموطنان ما، احیای موسسات جدید،خانه‌ها،مساجد، دکانها، کانالها ومکاتب این هااند اولین ثمره های مصالحه ملی با گذشت هر روز شمار هرچه بیشتر هموطنان به سیاست مصالحه ملی مراجعه میکنند. خانه وحدت وتوافق ملی بادستان کار دوست وبا قلوب گرم آنها اعمار میشود. ما دروازه های خانه وطن رابر روی تمام اتباع کشور وسیعاً گشودیم. ما چراغ پر نوری‌را در دروازه های‌این خانه‌روشن کردیم تا آنانیکه در تاریکی فریب واغوا، ارعاب ویا عدم اعتماد راه خود را گم کرده اند بتوانند هر چه زود تر به کانون آبایی خویش برگردند.

(ص۲)

قانون اساسی جمهوری افغانستان (ص۴)

نماینده گان لویه جرگه‌حین ابراز رای دهی.

عکاسی بابه‌خان

پیام تبریکیه

به مناسبت انتخاب رفیق نجیب الله به حیث رئیس جمهور افغانستان پیام‌تبریکیه آتی از طرف هیات رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی به کابل مواصلت ورزیده است.

رفیق نجیب الله رئیس جمهور جمهوری افغانستان!
رفیق محترم نجیب الله!

به مناسبت انتخاب‌شما به حیث رئیس جمهور جمهوری افغانستان تبریکات صمیمانه خویش را ابراز میداریم. ما انتخاب شما را به مقام عالی رئیس دولت افغانی منحیث تائید حقانیت مشی مصالحه ملی که ابتکار در امر اعلام این مشی ومساعی پیگیرآنه‌در جهت تحقق‌آن بانام شماپیوند دارد تلقی مینمائیم.

مابه متحد شدن تمام نیرو های وطنپرست افغانستان بر مبنی توافق‌ملی ابراز امیدواری مینمائیم.

اتحاد شوروی در آینده‌نیز به دستیابی هرچه سریعتر به‌حل وفصل سیاسی اوضاع اطراف افغانستان مساعدت خواهد کرد.

ابراز امید واری مینمائیم که شما در مقام رئیس‌جمهور نیز همکاری عنعنوی‌شوروی وافغان را به‌خاطر منافع‌متقابل‌کشور های ما تحکیم‌وتوسعه می بخشید.

استقرار صلح پایدار در سر زمین افغانستان را برای شما ودر وجود شما برای‌تمام مردم افغانستان آرزومندیم.

هیات رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی

مسکو کریملین ۳۰ نوامبر سال ۱۹۸۷

متن بیانیهٔ رفیق نجیب الله

(بقیه ص اول)

از تاریخ اعلام سیاست مصالحه ملی فقط یازده ماه سپری گردید. ما طی این مدت راه پر ابتکار ومشحون از حوادث واقعاً دارای اهمیت تاریخی را طی کردیم. ما حقایق زیادی ادراک کردیم مادرک کردیم که برای مبارزه به‌خاطر صلح مردانگی وجسارت بزرگ ضرور است.

آتش‌بس یکجانبه، سازشها وگذشت های بزرگ آماده‌گی حاکمیت مردمی را برای آغاز دیالوگ صلح آمیز با اپوزسیون و جستجوی راه حل وفصل منازعه داخلی به تمام جهانیان نشان داد.

کنفرانس سراسری حزبی ثابت ساخت که در کشور نیروی مقتدری وجود دارد که میکانیزم مصالحه ملی را طرح و در عمل پیاده نمود ابتکار صلح آفرین توده های ملیونی مردم را بر انگیخت، با سپر ساختن سینه خود در دفاع از اولین جوانه های صلح ملی به پا خاست. این نیرو عبارت از ح.د.خ.ا. است، اردوی متحد و یکپارچه اعضای حزب که در صفوف آن نماینده‌گان شایسته کارگران ودهقانان، منسوبان قوای مسلح و کارمندان دولتی، روشنفکران تمام ملیت ها و اقوام و قبایل بسیج شده اند.

ح.د.خ.ا. راه دشوار و پر از فراز و نشیب مبارزات را طی نموده شیرینی پیروزی‌ها و تلخی شکست ها را چشیده است و در گرما و سرمای حوادث آبدیده شده است.

سیاست مصالحه ملی را به مثابه ضرورت تاریخی زنده‌گی طرح نموده است. مبتکر اعلان سیاست مصالحه ملی بوده و پیگیرانه این سیاست را تعقیب مینماید. سیاست مصالحه ملی بمعنی شکست نیست بلکه این سیاست ابتکاری با استدلال علمی از جانب ح.د.خ.ا. پذیرفته شده است این سیاست در کتاب زندگی به این سوال که چه باید کرد؟ جواب میدهد محمود طرزی وطنپرست روشنفکر برجسته جواب داده بود باید بخاطر وحدت ملی رزمید به جنگ و برادر کشی پایان داد.

ح.د.خ.ا. در انقلاب دهها هزار افراد از بهترین فرزندان خود را در راه دفاع مردم کشور قربان کرده گروه بزرگ فعالین سیاسی را که راز خدمت به توده های مردم و نفوذ در آنها کسب پرورده و در مبارزه علیه آتش افروزان جنگ و برادر کشی آبدیده شده تمام دلایل را در اختیار داشت که کاندید خود را برای پست مقام ریاست جمهوری افغانستان معرفی نماید.

در روشنی مصالحه ملی قانون اساسی کشور تدویر شد قانون اساسی جدید امکانات وسیع را برای احزاب وسازمانهای مختلف، مبنی بر پیشبرد کار سیاسی وپارلمانی مساعد میسازد به‌شرطی که این فعالیت ها به نفع قطع خونریزی در کشور، حفظ تمامیت ارضی و تحکیم استقلال افغانستان باشد. این قانون گرایش های دیرین ضد استبداد، اشکال جرگه ای اداره و تلاش افغانها را بسوی حاکمیت واقعی مردم آزادی و تساوی حقوق را در خود مجسم میسازد. اصل حاکمیت مردم که به طور بارز برجسته ساخته شده و از طریق بسیاری مواد این قانون اساسی به‌صورت منطقی گذرانده شده است بمعنی اینست که خود مردم و فقط مردم حامل حاکمیت ملی میباشند.

تصویب قانون اساسی دموکراتیک و انتخاب رئیس جمهور بزرگترین گامهای دولت ما بسوی توافق ملی می باشد. روز نه قوس روز تصویب قانون اساسی جشن ملی تمام مردم افغانستان خواهد بود. از همین روز مصالحه ملی با کسب اساس مستحکم قانونی وارد مرحله جدید ایجادگری عمل و تحرک میشود.

افغانستان در طول تاریخ موجودیت خود برای اولین بار به مفهوم کامل آن قانون اساسی مردمی را بدست آورده است.

این قانون اساسی به خاطری مردمی میباشد که آنرا تنها یک تعداد کارکنان محدود نه بلکه بیشتر از دو ملیون هم وطن ما در شهر ها وقریه های کشور مورد ابراز نظر قرار دادند یعنی در حقیقت این قانون اساسی را نماینده گان تمام مردم بوجود آوردند و ایجادگران خود مردم اند.

این قانون اساسی به خاطر مردمی است که هر ماده آن با روحیه احکام دین مقدس اسلام و عنعنات اصیل جامعه افغانستان و نیازمندی های مردم آن مطابقت دارد.

این قانون اساسی به خاطری مردمی است که از لحاظ محتوای خود در جهت نیل به اهداف عالی انقلاب ملی ودموکراتیک ثور که سر آغاز آنرا قیام قهرمانانه افسران وسربازان وطنپرست قوای مسلح تحت رهبری ح.د.خ.ا. به‌خاطر ترقی وطن ورفاه مردم تشکیل میداد معطوف میباشد، بجاست گفته شود که انقلاب ملی و دموکراتیک ثور بحیث نتیجه قانونمند مبارزات طولانی ضد استبدادی وضد استعماری مردم افغانستان بوده به هیچ وجه انقلاب سوسیالیستی و کمونیستی نیست و ح.د.خ.ا. حزب کمونیست نمیباشد.

انقلاب ملی - دموکراتیک تمرکز و بسیج و اتحاد تمام نیرو های ملی و وطنپرست را مطالبه مینماید. این نیرو ها که منافع و مصالح عالیه مردم نزد شان ارجحیت داشته و افغانستان این خانه مشترک افغانها برای شان عزیز و گرامی میباشد نزد ما محترم و گرامی اند. به صراحت میگویم که ما حق نداشتیم تا در راه به ثمر رسانیدن آرمان های مردم در راه ترقی و پیشرفت جامعه تنها حرکت کنیم ما باید با این نیرو ها یکجا حرکت می‌کردیم و زمینهٔ اشتراک مان‌را در تحولات کشور متحداً با نیرو های مذکور تامین می نمودیم.

این قانون اساسی بخاطر مردمی است که با اتکا بر اصول بنیادی مصالحه ملی مانند سیستم چند حزبی وارگان های ائتلافی صرف نظر از عقاید و نظریات سیاسی هموطنان امکانات مساوی را برای شرکت فعالانه شان در اعمار صلح ملی، اشتراک در زندگی جامعه و در ادارهٔ کشور فراهم می آورد.

به صفت رئیس جمهور، نخستین وجیبه خود میشمارم که زمینه تطبیق قانون اساسی را بطور پیگیر تامین نموده و تلاش بخرچ دهم تا ارزش های مندرج آن در خدمت مردم قرار گرفته و به بهبود زندگی آنها و به صلح و ترقی کمک نماید.

قانون اساسی مردمی را باید رئیس جمهور مردمی تطبیق نماید. این مفهوم یعنی رئیس جمهور مردمی چه معنی میدهد؟

قبل از همه اینکه رئیس جمهور باید از بین مردم باشد قبل از انقلاب کشور توسط رژیمهای جدا از مردم اداره میشد.

مردم عبارت از مقوله التقاطی نیست این مقوله دربرگیرنده دهقانان، کارگران، پیشه وران، کوچیان، سربازان و افسران، روشنفکران علما و روحانیون کرام و متشبثین ملی میباشد، لیکن اقشار و گروه های مختلف جامعه ما در شرایط گوناگون زنده گی میکنند و ما هنوز ازین مرز که هر افغان سهم عادلانه را از ثروت ملی داشته باشند فاصله زیاد داریم.

اما تمام هموطنان منافع همگون نیز دارند که قانون اساسی ما آنها را مسجل کرده است. این منافع عبارت‌اند از صلح، تساوی حقوق و ترقی اجتماعی، خدمت به این منافع، خدمت من برای مردم در مجموع خواهد بود.

در اتکا بر مردم، دفاع از منافع آنها و رهنمایی آنها در راهی که با خورشید صلح ملی و سعادت مردم روشن گردیده، است من مهمترین وجیبه رئیس جمهور مردمی را مشاهده میکنم.

رئیس جمهور مردمی در دولتی که اساسات سیاسی آنرا سیستم چند حزبی و ائتلاف تشکیل میدهد امور محوله را پیش خواهد برد. این دولت امکانات وسیع را برای استفاده از پوتنسیال دموکراتیک جامعه افغانی در روشنی سیاست مصالحه ملی که ح.د.خ.ا. میخواهد قدرت را با وسیعترین نیرو های وطنپرست کشور تقسیم نماید بوجود میاورد.

در حالیکه هیچیک ازرژیم های سابق حاضر نبودند که این کار را انجام دهند.

در عرصه سیاسی اکثرا دیده‌شده‌است رئیس‌جمهوری که از جانب یکی از احزاب پیشکشیده شده است از چوکات منافع حزبی بافراتر نمیگذارد اما رئیس جمهور مردمی نمیتواند چنین عمل کند. رئیس جمهور در حالیکه رهبری مردم را بعهده دارد مکلف است راه های حل و فصل قابل قبول برای تمام نیرو های وطنپرست را جستجو کند. رئیس جمهور نه تنها منافع ح.د.خ.ا. بلکه منافع تمام مردم را و درقدم اول اقشار زحمتکش را در نظر گرفته ودر عین حال کار و فعالیت تمام سازمان ها و احزاب از جمله ح.د.خ.ا. را درین استقامت هماهنگ و کوردینه مینماید.

رئیس جمهور مردمی باید به اشکال عنعنوی سوق و اداره رسوم و عادات دموکراسی جرگه یی و ملی و به رعایت طرز زنده گی عنعنوی و تاریخی و حقوق گروپ های مختلف ملی نفوس کشور وفادار باشد.

سازنده گی، مهارت انجام دیالوگ با اپوزیسیون، آماده‌گی برای سازش، توانایی دیدن آلترناتیفها، راههای متبادل در برخورد ها نسبت به حل و فصل مسایل ملی را دارا بوده و با برخورد نوین درقبال مسایل وطن باید به این مقتضیات پاسخ بدهد.

تعهد میسپارم که به نظریات دیگران احترام میگذارم اما هرگز تحت تاثیر آنانیکه تلاش میورزند به خاطر منافع تنگ نظرانه گروهی خود عمل کنند قرار نخواهم گرفت. ازاولویت منافع عمومی مردم و قبل از همه از تلاش بسوی صلح نسبت به منافع طبقاتی، حزبی، ایدیالوژیک وقومی دفاع خواهم کرد.

شرکت کننده‌گان محترم لویه جرگه!

برادران من، پشتونها، تاجکها، هزاره ها، ترکمنها بلوچها، نورستانیها، پشه‌یی ها، چهار ایماق ها، عربها، قرغز ها، هندو ها، تمام مردم رنجدیده ما! حکمرانان سابق افغانستان دوست داشتند تا در بارهٔ وحدت ملی وو جیبه وطنپرستانه هر یکی شان به نفع خود شعار بدهند. اما طوریکه درضرب المثل مردم آمده است با حلوا، حلوا گفتن دهن شیرین نمیشود. ما مکلف هستیم در عمل و نه در حرف دوستی بین تمام ملیتها واقوام و قبایل کشور را تحکیم بخشیم، علیه عظمت جویی و انزوا طلبی ناسیونالیستی، نفاق و بی اعتمادی قبیلوی مبارزه پیگیر خواهیم کرد. ما موظف هستیم که باغ چندین ملیتی ما را از بادهای سرد جنگ و خشکسالی حفظ کنیم و آنرا بمثابه تحفه گرانبها به نسلهای بعدی به میراث بگذاریم.

قانون اساسی کشور که ما آنرا تصویب نمودیم برای اولین بار در تاریخ دولت ما بنیاد وسیع قانونی را برای حل و فصل دموکراتیک مساله ملی بوجود آورد اصول تساوی حقوق تمام ملیت ها، اقوام و قبایل کشور و تمام اتباع را در عرصه های سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و معنوی جامعه تسجیل کرد. اما مساعی بیشتری لازم است تا این اصول را با محتوای مشخص تکمیل نمود.

وظیفه درجه اول ما در عرصه سیاست ملی ارتقای سطح زنده گی اهالی مناطق عقب مانده بدخشان، هزاره‌جات، نورستان، پکتیا، زابل، غور، بادغیس ونیمروز خواهد بود. به حکومت وظیفه داده خواهد شد تا در جریان کوتاه ترین مدت ممکن پلان خاص رشد اجتماعی-اقتصادی و فرهنگی این مناطق را ترتیب دهد. بلی از بین بردن تفاوت بین سطح رشد ولایات مختلف وظیفه طویل المدت بوده و برای حل و فصل آن مصارف هنگفت مالی ضرورت است.

ما به کمک تمام کشور شهر کندهار را احیا نموده و به زیبا ترین شهر کشور آنرا مبدل خواهیم ساخت.

بنابرآن در مورددورنما های حل و فصل مساله ملی باید گفت که این مساله یک جریان طبیعی بوده و رشد خودآگاهی سیاسی مردم راانعکاس میدهد و این حق از جانب کدام قدرت عالی اعطا نمیگردد.

اما این مساله در جریان تحقق سیاست مصالحه ملی در صورتی جامه عمل پوشیده میتواند که نیرو هائی که خواهان حل مساله ملی اند باید مشترکا با قدرت مرکزی صلح را تامین نمایند. بدین ترتیب بشما هموطنان هزاره، نورستانی و سایر ملیت های کشور خود خطاب مینمایم که شرایط جهت بررسی وحل عادلانه مساله ملی مطابق اصل نماینده‌گی مساوی ومتعادل تمام ملیت ها و اقوام افغانستان در ارگانهای عالی سیاسی، اجتماعی قدرت دولتی وقانونگذاری کشور میتواند مساعد گردد مشروط بر آنکه شما هموطنان نقش فعال خود را در جهت تامین صلح و امنیت فعالانه در مناطق خود متمرکز سازید.

ما تصامیم و اصلاحاتی را که مردم ما از لحاظ سطح آگاهی و شرایط عینی خود برای آنها آماده نیستند بالای شان تحمیل نخواهیم کرد. در گذشته بسیاری اصلاح طلبان افغانستان و منجمله آنانیکه واقعا خواهان ترقی کشور بودند مرتکب چنین اشتباهات شده بودند.

در تاریخ حزب ما نیز چنین نمونه هایی وجود دارد که بعضی از شخصیت های حزب بدون در نظر گرفتن عنعنات و رسوم ملی اندیشه های را که مردم ما درست درک نمیکردند واز لحاظ عملی غیر قابل قبول بودند بالای آنها تحمیل کنند و واقعا حزب، انقلاب و مردم برای چنین ماجراجویی وانحرافات قیمت گزاف پرداختند و طوریکه شما میدانید چنین اشخاص مجازات شده اند.

ما تاریخ خود را داریم که به تاریخ مردمان سایر کشور ها مشابه نیست.

ما رسوم و عنعنات خود را داریم که از نیاکان ما بمیراث مانده است. ماخرد خود را داریم خرد بسیار نسلهایی را که دولت مستقل را در وطن ایجاد و از استقلال آن در سه جنگ با انگلستان استعمارگر دفاع نموده اند. در خود نهفته دارد ما هرگز از تمدن بشری کنار نبوده یم و نخواهیم بود.

اینک کاروان ما راه خود را بسوی قله های شامخ آزادی، سعادت وعدالت به پیش گرفته است. ما از گنجینه های پایان ناپذیر تجارب و افکار بشریت با سپاس‌گزاری فقط آنچه را می گیریم که با شرایط ملی ما مطابقت داشته وآنچه که مردم ما می پذیرند.

منحیث رئیس جمهور کشور اسلامی ما، اینجا نسبت در زنده گی معنوی مردم دقیقاً احکام دین مبین اسلام رادر نظر گرفته شرایط را برای شگوفانی ارزشهای ملی و اسلامی ایجاد نماییم به شما وعده میدهیم که در تمام فعالیت های خود هیچگاهی از نورم ها، عنعنات، و سنن اسلامی و ملی که قرنها در نهاد مردم افغانستان پرورش یافته اند انحراف نه‌ورزیم.

بدین منظور در نظر داریم تا در چوکات ریاست جمهوری شورای با اعتبار اسلامی و شورای اقوام و قبایل را ایجاد نماییم، در ترکیب این شورا علما و شخصیت های محترم مذهبی و مشران با اعتبار اقوام وقبایل صرف نظر از نظریات سیاسی آنها در صورتیکه بخاطر مصالحه مبارزه نمایند شامل خواهند شد. رئیس جمهور در تمام امور بر مسوولیت آینده بر مشورت و همکاری این جرگه ها تکیه خواهد کرد.

دموکراسی در عمل به معنی آنست که مردم به صاحبان سرنوشت شان مبدل گردند. یکی از تراژیدی های افغانستان قبل از انقلاب این بود که تبارز اراده مردم نقش بی اندازه ناچیزی را در زنده گی سیاسی کشور ایفا مینمود. طوریکه معمول بود مردم به آله دست تحقق اصلاحات از بالا مبدل میگردیدند.

طی قرنها، حقوق حقه افغانهای عادی توسط مطلق العنانی مسوولین پامال میگردید که این باعث ایجاد فضای عدم اعتماد عمیق نسبت به تمام دولت در جامعه میگردید.

اپارات دولتی ما متاسفانه تا اکنون موفق نگردیده است تا از نواقص دشوار زنده‌گی گذشته رهایی یابد. انقلاب راه را بسوی حاکمیت واقعی مردم باز کرد اما اولین درسهای آن دشوار بود.

هنوز موارد اختلاس، سؤ استفاده ها و بی کفایتی بعضی کارمندان دولتی باعث ناآرامی مردم میگردد.

اگربدون موجودیت دموکراسی وسیع زنده‌گی جامعه که در راه نوسازی گام میگذارد ناممکن است به‌همان اندازه زنده گی جامعه بدون دسپلین، نظم و قانونیت که مدافع حاکمیت مردمی حقوق قانونی و آزادیها میباشد نیز ممکن نیست.

نظم، قانونیت و کار موثر اپارات دولتی به خودی خود مهم نیستند. این امر باید در جهت ایجاد شرایط لازمی تسریع آهنگ رشد اقتصاد و ترقی اجتماعی، ما ازدیاد ثروت اجتماعی و مسلماً بهبود سطح زنده گی تمام مردم بکار افتد. و بگذار هر کسی بداند که بخصوص بیروکراتیزم در ادارات دولتی و در بعضی حالات حتی سبوتاژ یکعده از کارمندان مسوول باعث توقف وحتی ناکامی بعضی پلانهای ماگردیده است. بعضی‌مسایل مانند جریان تحقق‌اصلاحات ارضی و آب، تهیه و ترتیب قانون کار و اقدامات درجهت بهبود شرایط زنده گی کارگران، اجرای تعهدات دولت در مورد موافقت‌نامه با قبایلی که در طول سرحدات کشور زنده گی‌می نمایند برای ما مهم می باشند با در نظر داشت دورنمای جلب وسیع‌سرمایه های داخلی و خارجی در اقتصاد ملی، پرابلم بلندبردن موثریت فعالیت های‌اداره وپلان گذاری اهمیت درجه اول را بخود کسب می نماید. وعده میدهم تا بخاطر تقویه دسپلین دولتی، ایجاد اپارات مناسب اداره که در برابر مردم مسوول بوده و از مردم اطاعت نماید بدون سازش مبارزه نمایم. وعده میدهم تا علیه بیروکراتیزم بی توجهی به مردم، غرور مقام پرستی و اختلاس خائنانه پیکار نمایم، وجیبه خود میدانم تا شرکت اقشار وسیع اهالی را در امور دولتی در اشکال مختلف کنترول تامین نموده و به رشد قانونیت واقعی دموکراتیک در چوکات قانون اساسی جدید مساعدت نمایم. همکار ودستیار اساسی من درین امر پارلمان ملی ما خواهد بود. برای ازریشه نابود کردن بیروکراسی اینجانب به پشتیبانی وکمک بیدریغ سازمانهای اجتماعی و شخصیت های با اعتبار چشم دوخته ام.

در مورد یک مطلب دیگر دموکراسی، امروز نماینده لغمان نزد من آمد و گفت: بعد ازین من ترا چگونه خطاب کنم؟ درین گفته اندیشه بزرگی نهفته است. در زبان های ما ادوات خطابیه خوب و مودبانه وجود دارد. اما کلمه رفیق که در کلکتیف اعضای حزب ما متداول است اعضای حزب آنرا در برابر یکدیگر استعمال میکنند. کلمه رفیق در حزب ما بمعنای همکار، همرزم، هم پیمان و برادر میباشد و ابعاد بین‌المللی راکه رابطه زحمتکشان جهان را افاده میکند منعکس میسازد. اعضای ح.د.خ.ا. به افتخار میتوانند آنرا استعمال کنند. لیکن دولت، مردم افغانستان را با استعمال این کلمه مکلف نمی‌داند و مردم ما میتوانند هنگام خطاب به یکدیگر از القاب و ادوات متداول دیگر در فرهنگ کشور ما استفاده کنند.

دگرگونیهای که امروز در زنده گی کشور و سیستم سیاسی آن رونما میگردند به جنبش ما در راه رفع عقب ماندگی های اقتصادی تحرک جدیدی میبخشند. و درین جنبش ثروت های ملی کشور جلب گردیده اند و هر تبعه افغانستان باید در آن شرکت ورزد تا باشد که وجیبه وطنپرستانه خودرا انجام دهد. پروسه مصالحه ملی شرایط مساعد رابرای برقراری مناسبات متقابل مفید با تمام نهاد های اقتصادی و برای توسعه تماسهای اقتصادی خارجی بوجود می آورد. اساس این مناسبات را اعتماد متقابل همکاریهای کوپراتیفی، امنیت اقتصادی منطقوی و جهانی تشکیل میدهند.

سیاست اقتصادی وساختار آینده نزدیک آن نه از طریق اقتصاد سوسیالیستی، بلکه بر اصول اقتصاد مختلط، با دادن امکانات وسیع به متشبثین ملی و سرمایه گذاری خارجی اتکاء خواهد داشت. ارگانهای دولتی و اداری باید پلانهای دگرگونیهای سیاسی را با اقدامات اقتصادی توام سازند. باید حق تقدم به رشد و توسعه پروژه های اقتصادی سکتور خصوصی قبل از همه در رشته های تولیدی داده شود. دولت بر بنیاد سیاست مصالحه ملی، آزادی فعالیت سرمایه های خصوصی را تضمین نموده واز ایجاد موسسات مختلط پشتیبانی به عمل می آورد. ما از همه متشبثین ملی دعوت به عمل می آوریم تابراساس تضمین های مشخصی که از جانب دولت برای شان داده میشود درین‌امر شرکت نمایند همچنین سعی به‌عمل خواهد آمد تا همکاری متقابلا مفید با کشور های سوسیالیستی درساحه تجارت واقتصاد توسعه یابد.

منحیث رئیس جمهور اینجانب موظف هستم تااز ین اصول در زنده‌گی اقتصادی کشور پیروی نمایم. در جهت اجرای پلان پنجساله، ایجاد اقتصاد نیرو مند و مستقل بر اساس تحکیم موقف مولدین ملی کالا ها ورشد بازار هر گونه سعی وتلاش را به عمل خواهیم آورد. از رشد عایدات واقعی اهالی وبهبود شرایط زنده‌گی مردم مواظبت خواهیم کرد.

از آغاز سال تعلیمی آینده برای شاگردان مکاتب و لیسه ها صبحانه رایگان داده‌میشود وبه صدد معاش محصلین افزوده میشود. سعی خواهیم کرد که در قدم اول صعودقیم را کنترول نموده ودر مورد کاهش قیمت ها فکر نماییم. به صورت تشدیدی مصروف رشد وتوسعه طب وصحت‌عامه گردیده به تعمیل پروگرام ما درین عرصه توجه‌پیگیر مبذول خواهیم نمود.

اهداف اقتصادی واجتماعی دولت ما عبارت از تامین‌وتوسعه امکانات برای اینکه همه‌گان در زمین، دکان، فابریکه وادارة کار نمایند وبه فردای تضمین شده باور داشته‌باشند با تحقق این اهداف دولت تمام نیرو های دارای ارتباط متقابل جامعه افغانی را بسیج ساخته ومنافع آنها را در نظر میگیرد. این‌امر جوابگوی آرزومندی‌ها به وآرمانهای تمام جامعه‌خواهد بود.

اعضای محترم لویه جرگه!

واقعیت امروز چنین است که ما مجبور هستیم تا نیرو ها ووسایل عظیم خود راعلیه افراطیونیکه از خارج علیه مردم افغانستان تسلیح تجهیز، تشویق وترغیب میشوند که البته کوششی های آنها بیهوده ومحکوم به فناست به مصرف برسانیم.

از ینرو تقویه ونگهداری قوای مسلح مادرحالت احضارات عالی محاربوی یکی از مسایل کلیدی صلح میباشد.

پلاتفورم سیاسی افراطیون وبرخورد خصمانه آنها نسبت به حاکمیت قانونی در افغانستان مارا به این‌امر معتقد میسازد که بدون قوای مسلح نیرومند استقرار صلح درسر زمین ما بسیار دشوار خواهد بود. یکبار دیگر میخواهم‌تذکر بدهم که آرزومندی خود را بخاطرممکن بودن‌حل‌پرابلمهای پیچیده درعقب‌میزمذاکرات از دست نمیدهیم ومنتظربرخورد عاقلانه‌جانب مقابل میباشیم.

به صراحت باید گفت قوای مسلح قهرمان جمهوری افغانستان تحت امر رئیس جمهور که در عین حال قوماندان اعلی قوای مسلح میباشد ضامن مطمین تطبیق‌سیاست مصالحه ملی میباشد. قوای مسلح‌ما منحیث مدافع دستاورد های انقلاب، منافع سراسری ملی ودولتی، قرار داشته وسنگینی بار مبارزه با افراطیون را بر دوش‌میکشند. قوای مسلح‌ما ضامن استقلال، تمامیت‌ارضی کشور ووحدت مردم افغانستان میباشد.

مسایل بهبود شرایط‌اعاشه واباته وزنده‌گی مادی منسوبان قوای مسلح جای خاصی‌را احراز مینماید ولی سر بازان ما اقداماتی را که در زمینه اتخاذ گردیده است احساس نمی نمایند. آنها در بعضی مناطق اعاشه والبسه را که برای آنها اختصاص داده‌شده است بدست نمی آورند من رفیق وبرادر سرباز خواهم بود. در صورت کوچکترین توهین به سر باز، عدم توجه به تقاضا های وی، مسوولین شدیداً مجازات خواهندگردید. مطمین هستم که تمام مسوولین وظیفه تقویه وتحکیم قوای مسلح را بمثابه سنگین ترین مسوولیت، ضروری ترین‌ولازم ترین وظیفه شان در مرحله کنونی‌رشدافغانستان‌محسوب نموده وتمام مساعی لازم را برای حل آنها به خرچ خواهند داد.

مساله‌حل‌وفصل‌سیاسی‌اوضاع درداخل واطراف افغانستان تمام افغانهاو افکار عامه‌جهان رابرحق به فکر وامیدارد. آنها ییکه به‌این‌مساله دلچسپی ندارند در راه بیرون رفت از این حالت بحرانی در منطقه آسیا موانع ایجاد می نمایند ومصروف ایجاد مشکلات‌در مورد میعاد خروج قطعات محدود نظامی اتحاد شوروی ازافغانستان‌هستند به‌وضاحت باید گفت که‌به اصطلاح پرابلم افغانستان پرابلم موجودیت قوای شوروی نیست. بی‌جا نخواهد بود بعرض برسانم‌که حکومت‌افغانستان‌تقاضای‌ورود قطعات‌محدود نظامی‌اتحادشوروی را به افغانستان نموده‌بود قبلا واضح گردیده است که قطعات نظامی اتحاد شوروی آماده هستند‌تا به وطن صلح‌آفرین شان بر گردند وعودت قطعات اتحاد شوروی به کشورشان آغاز گردیده است. حکومت افغانستان به مساله مذاکرات با حکومت پاکستان که‌در ژنیو از طریق دیگو-کوردویز نماینده‌شخصی سر منشی سازمان ملل متحد‌دایر میشود اهمیت فراوان میدهدو خواهان به‌ثمررساندن هرچه زودتر آن می باشد.

(ص۳)

متن بیانیهٔ رفیق نجیب الله

(بقیه ص ۲)

مساله مربوط به قطعات محدود نظامی شوروی که بنا بردرخواست حکومت جمهوری افغانستان درکشور ما اقامت دارند یکی از اجزای حل وفصل سیاسی که لابدنتیجه مذاکرات ژنیو خواهد بود، می باشد. همه ما از دوستان شوروی خود به خاطر کمک های عظیمیکه با عزام سربازان انترناسیونالیست خود به مردم افغانستان مبذول داشتند عمیقاً سپاسگزاریم. با ابراز حسن نیت مبنی بر تسریع بازگشت آنان بوطن صلح آفرین شان ما تصمیم گرفتیم تا این موضوع را با جانب شوروی مورد مذاکره قرار دهیم درین مذاکرات خروج قطعات نه در مدت ۱۶ ماه که قبلاً از جانب ما در ژنیو پیشنهاد شده بود بلکه طی مدت نه طولانی تر از ۱۲ ماه بانجام برسد، چنین پیشنهاد از جانب ما در مرحله بعدی مذاکرات ژنیو ارائه خواهد شد با در نظر گرفتن اینکه تمام اسناد مذاکرات ژنیو تقریبا تنظیم شده است ترتیب جدول لزمانی در کوتاه ترین مدت ممکن که عودت قطعات محدود شوروی را میسر می سازد مورد موافقت قرار خواهد گرفت، لیکن رسیدن به چنین نتایج میطلبد که مداخله درامور داخلی افغانستان بصورت مطمئن قطع وعدم تکرار آن جداً تضمین گردد. ما به مرحله بعدی مذاکرات ژنیو با حسن نیت و تصمیم قطعی مبنی براینکه مرحله مذکور مرحله نهایی مذاکرات باشد خواهیم رفت. ما قصد داریم در عین حال مساعی خود را به خاطر تشکیل حکومت ائتلافی بصورت هر چه فعالانه تر در آینده ادامه دهیم. تشکیل حکومت ائتلافی وفعالیت موفقانه آن میتواند امکان دهد تا بازگشت قطعات محدود نظامی شوروی از جمهوری افغانستان باز هم بیشتر تسریع شود.

تعیین دوازده ماه بحیث موعد خروج میتواند کاهش داده شود مشروط براینکه رهبران اتحاد هفت گانه نیز درپاسخ به تمدید آتش بس ما برای ششماه دیگر تعهد متقابل آتش بس را اعلام دارند وعدم ازسر گیری عملیات محاربوی علیه جمهوری افغانستان را تضمین کنند.

در حال حاضر قوای مسلح شوروی در ۱۳ ولایت افغانستان اقامت ندارند. دولت مصر است تا این پروسه را بلاتاخیر در سایر ولایات کشور گسترش دهد. اگر احمدشاه مسعود، بشیر دولت زیی از بغلان، ملا ملنگ در کندهار، ملانسیم از هلمند، تورن اسماعیل ازهرات، سید جگرن ازغزنی، فریداز کاپیسا ملاجلال الدین حقانی از خدران بصیر از بدخشان و دیگران علت مبارزه مسلحانه خود را بحضور قوای شوروی وانمود میکنند ومعتقد استند که این امر واقعاً مانع اساسی تأمین صلح درکشور میباشد ازجانب لویه جرگه که مرابحیث رئیس جمهور انتخاب کرده است رسماً پیشنهاد میکنم که این مانع ازطریق توافق براساس شرایط ذیل ازبین برده شود.

در جواب تمدید آتش بس دولت برای شش ماه دیگر آنها نیز درجریان این مدت از فعالیت های محاربوی خود داری نمایند، تضمین های لازم را در ین زمینه بدهند و پیشنهادات خود را با توضیح نظریات خود در باره آینده افغانستان وراه‌های استقرار صلح در کشور ارائه کنند.

اگر آنها تعهد کنند که شرایط صلح را رعایت کنند قوای شوروی بر اساس جدول کوتاه زمانی به توافق رسیده قلمرو افغانستان را ترک خواهند کرد. قوای شوروی قبل از همه از ولایاتیکه در آنجا تعهد رعایت صلح داده شود وفعالیتهای محاربوی قطع گردد بوطن صلحدوست خود بازگشت میکنند.

ما از ساکنان شریف ولایات مختلف وطن محبوب خود، بزرگان، روحانیون وروشنفکران صمیمانه طلب میکنیم تابنام وطن، بنام تمام آنچه برای مردم مسلمان افغانستان وانسانیت گرامی ومقدس است دست اندر کار صلح شده وجرگه ها و هیات های صلح را تنظیم نمایند وبه فاجعه برادر کشی و تباهی تمام آنچه که برای ما گرامی ودوست داشتنی است، خاتمه دهند.

ولایاتیکه چنین اقدامات صلحجویانه را عملی سازند وضمانت های مطمین تامین امنیت را بسپارند وتحریکات از خارج را فلج سازند قطعات شوروی آنولایت را ترک میکنند. سران گروه های مسلح مخالف که این مساله را بهانه قرار میدادند دیگر چه خواهند گفت. لذا امید وارهستیم که درموضعگیری نیرو های مذکور عقل سلیم غلبه نماید.

امروز اینجانب آن حرف هائی راکه بتاریخ ۲۳ سرطان با پیشنهاد پست ها واصول همکاری به اپوزیسیون خطاب نمودم تکرار نمی نمایم. امامن حاضر هستم تا بار دیگر پروگرام مشخص توافق را با اپوزیسیون موردبررسی قراردهم.

به هراندازه که مشکل هم باشد من از صرف نیرو وانرژی درین جهت دریغ نمی نمایم تابه جانب مقابل تفهیم نمایم که مصالحه ملی الترناتیف دیگری به جز جنگ ندارد. ما باید زیستن درصلح را بیاموزیم. من به سلامت عقل مردم خود، به توانمندی آن برای وحدت در مبارزه به خاطر دستیابی به صلح باور دارم وهر افغان منجمله آنهائی راکه در خارج از مرز های کشور قرار دارند به این امر دعوت مینمائیم. باید هر چه زود تر از طرز زندگی وتفکر مغاره ای در مورد سر نوشت صلح وافغانستان دوری جست. منحیث رئیس جمهوراینجانب آماده هستم تا باهریك ازسران اپوزیسیون به خاطر بررسی پرابلمهای حاد قطع جنگ و برادری صلح در کشور مذاکره نمایم. چنین ملاقات ضرورنیست که صرف در سر زمین افغانستان صورت گیرد. گامهای مشترك ما به استقبال یکدیگر وتوافق در مورد ایجاد حکومت ائتلافی، حل پرابلم های کشور ازراه سیاسی، قطع عملیات جنگی به تضمین متعلقین، عودت فوری قطعات محدود نظامی اتحاد شوروی به وطن شان منجرخواهد گردید. درین امر ما وجیبه انترناسیونالیستی خود را در برابر همسایه نیك ما اتحاد شوروی مشاهده مینمائیم.

ما رسالت وطنپرستی خود را در مقابل مردم پرافتخار و آزادی دوست کشور خود در این امر می بینیم. ما رسالت معنوی خود را در مقابل دین مقدس اسلام و خداوند بخشاینده ومهربان در ینجا مشاهده میکنیم.

ما دعوت به عمل می آوریم که بربنیاد آزردگی های قبلی غرور وخود خواهی در راه مصالحه ملی موانع ایجاد نکنند. آنانیکه برای مردم خود صادق هستند وآنها را دوست دارند. پیشنهاد سازنده را برای رسیدن به صلح ملی ابراز نمایند.

بصفت رهبر دولت افغانستان از عقب این تربیون با اعتبار تضمین هایی را که به جانب مقابل داده شده است یکبار دیگر تائید مینمائیم.

آنها عبارت انداز: تمدید آتش بس الی ۲۹ سرطان سال ۱۳۶۷ یعنی برای شش ماه دیگر

ـ مناسبات دوستانه با تمام نیرو های سیاسی که طرفدار صلح هستند وصادقانه خواهان همکاری میباشند.

ـ این تضمین ها عبارت از دیالوگ صلح آمیز، جستجوی راه های توافق ملی میباشد.

ـ این تضمین ها عبارت از ایجاد حکومت ائتلافی وارگانهای اداره ائتلافی در محلات است.

ـ این تضمینها عبارت از انتخابات علنی ودموکراتیک به شورای ملی میباشد.

ـ این تضمینها عبارت از کمك ودفاع از آنهای است که به کانون خانواده گی شان وبه زنده گی صلح آمیز عودت نموده اند.

حلقه این تضمین هامیتواند توسعه یابد.

ما حاضرهستیم تاپیشنهادات جانب مقابل را بررسی نمائیم.

اعضای محترم لویه جرگه!

وظیفه مهم رهبری دولت عبارت از پیشبرد سیاست فعال خارجی آن میباشد.

با ادامه عنعنات مقدس پدران و نیاکان خویش ما خواهان افغانستان مستقل، دارای حاکمیت، واحد، غیر منسلك و دوست با همه کشور ها میباشیم.

با افتخار میخواهم تذکر بدهم که اعتبار افغانستان به خصوص بعد از اعلام مشی مصالحه ملی بطور پیگیر رشد و ارتقاء مینماید امروز افغانستان، عضو متساوی الحقوق سازمان ملل متحد بوده ویکی از بنیاد گذاران و عضو فعال جنبش عدم انسلاك میباشد. مناسبات دیپلوماتیك را با (۸۲) کشور بر قرار نموده است. این بهترین پایه برای تحکیم موضع بین المللی افغانستان، انکشاف مناسبات نیك همسایگی با کشور های منطقه، استقرار و تحکیم مناسبات نیك با همه کشور های جهان در آینده میباشد.

امروز ادارات مسوول مصروف بررسی اولویت عملکرد سیاست خارجی هستند بدین معنی که انکشاف پروسه مصالحه ملی در کشور، وجهات مختلف تاثیر آن بالای وضع بین المللی کشور ما را بررسی میکنند.

درین پروگرام اقدامات طویل المدت در باره تامین منافع افغانستان در سطح بین المللی و نقش رئیس جمهور بمثابه فردی که مسوولیت اساسی در قبال سر نوشت مردم دارد درین عرصه ارتقا داده شده.

جمهوری افغانستان در سیاست خارجی خود از اصول عدم انسلاك بیطرفی مثبت وفعال، عدم مداخله در امور یکدیگر، مبارزه به خاطر صلح پیروی خواهد کرد. جمهوری افغانستان در بر قراری روابط دوستانه نه فقط با کشور های سوسیالیستی بلکه با کشور های سرمایه داری و به نوبه اول با کشور های همجوار خود علاقه مند است روابط ما با کشور دوست مند در سطح مناسبات نیك قرار داشته و پیوسته استحکام و گسترش میابد.

حکومت جمهوری افغانستان خواهان همکاری و مناسبات همه جانبه باسایر کشور ها بوده واز منشور سازمان ملل متحد پیروی مینماید.

و دارای علایق عمیق با کشور های جنبش عدم انسلاك وسازمان کنفرانس اسلامی میباشد.

وظایف مهم سیاست خارجی ما در آینده نزدیك عبارت از مساعی در جهت قطع هر چه زودتر جنگ اعلام ناشده تحمیلی بالای افغانستان قطع هر نوع تجاوز علیه حاکمیت ملی ما و قطع هرنوع مداخله درامور داخلی ما میباشد.

جمهوری افغانستان حل این معضله را دربرابر جوامع بین المللی رسالت خود میداند. زیرا افغانستان خواهان رفع تصادمات نظامی و ایجاد سیستم امنیت بین المللی میباشد.

افغانستان نقش عنعنوی تامین ثبات را درین منطقه ی آسیا و کشور های غیر منسلك ایفاء نموده و با این پلان که تمام قلمرو ویا بخشی از خاك آن بحیث تخته خیز علیه کشور های همسایه مبدل گردد توافق نخواهد کرد. فقط به خاطر این هدف عالی لویه جرگه های سال های (۱۲۹٤)، (۱۳۲۰) و (۱۳۳٤) دایر گردیده واین جهات مهم بین المللی سیاست مصالحه ملی ما میباشد.

آنچه که به انتی سوتیزم این پلانها ارتباط میگیرد میخواهم بطور خاص ذیلا تذکر بدهم. مطابق معاهده افغان ـ شوروی سال ۱۹۲۱ که با بوجود آمدن هر رژیم صرف نظر از ماهیت سیاسی آنها فعلاهم اعتبار دارد افغانستان و اتحاد شوروی مسوولیت متقابل دارند که در قلمرو خویش گروپ های مخاصم را اجازه ندهند و فعالیت آنها را که علیه یکی از دو کشور صورت گیرد خنثی سازند. این مسوولیت بین المللی دولت ما و تمام دولت های افغانستان بوده که بدون تاخیر قبلا انجام داده میشد. وما آنرا فعلا هم انجام میدهیم ودر آینده نیز انجام خواهیم داد. بگذارهمه بدانند که مصالحه با نیرو های داخلی و خارجی، مغایر با این اصل نبوده و نمیتواند باشد این اصل زیر بنای مناسبات دولت افغانستان با همسایه بزرگ شمالی آن بوده وجاویدانه خواهد بود.

این مطلب واضح است که حل مساله اطراف افغانستان از طریق جنگ ومداخله از خارج ناممکن است. فقط یك راه وجود دارد و آن راه اراده نیك و گامهای سازنده از جانب همسایگان ما ایران و پاکستان میباشد.

مابازهم وبازهم میگوییم که قطع مداخلات در امور داخلی افغانستان نه تنها به نفع خلق رنجدیده افغانستان است بلکه به نفع کشورهای همسایه، مردمان آنها وبطور کل به نفع اوضاع بین المللی میباشد. جمهوری افغانستان از رهبران دولت های همسایه های شرقی و غربی خود دعوت بعمل می آورد تا از خصومت دست بردا شته و به مذاکرات و برقراری مناسبات ذینفع توام با همسایگی نیکمیان کشور های مان اقدام نمایند. مابرای این امر آماده ملاقات در هر سطح، هر زمان و هر محل هستیم.

رهبری افغانستان با موضعگیری اتحاد شوروی در قبال مساله عادی ساختن سیاسی اوضاع اطراف افغانستان کاملا موافق بوده و آنرا عالی ارزیابی مینماید. ما از مساعی سر منشی سازمان ملل متحد و نماینده آن آقای کوردوویز معاون سر منشی سازمان ملل متحد در مذاکرات ژنیو پشتیبانی مینمائیم. ما سپاسگزاری خویش را به تمام حکومات شخصیت های سیاسی و اجتماعی وسایر اشخاص بخاطر پشتیبانی گرم شان از سیاست مصالحه ملی ابراز مینمائیم. ما این پشتیبانی را در مراسم با شکوه هفتادمین سالگرد انقلاب اکتوبر در مسکو با مسرت فراوان احساس نمودیم و اطمینان حاصل کردیم که اکنون طرق مصالحه ملی و سیاست توافق میان مخالفین در عده یی از کشور های جهان بخاطر حل و فصل پرابلم جنگ و تامین صلح و استقرار سیاسی موردعمل قرار گرفته است.

ما در تدویر کنفرانس وسیع بین المللی در باره عادی ساختن اوضاع سیاسی اطراف افغانستان با شرکت اتحاد شوروی و ایالات متحده، علاقمند هستیم. تحقق تدابیر پیشنهاد شده میتواند به سهمگیری بزرگی به نفع صلح و تحکیم ثبات در منطقه مبدل گردد.

ما در زمینه به حادثه بزرگ که تمام جهان با اشتیاق و علاقمندی انتظار آنرا میکشند یعنی در آستانه ملاقات رفیق میخائیل سر گیو ویچ گرباچف منشی عمومی کمیته مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی با رونالد ریگن رئیس جمهور امریکا با امیدواری مینگریم.

مردم ما بهترین فرزندان آن بخاطر صلح در سرزمین افغانستان بهایی نهایت بزرگی را پرداخته و می پردازند. آنها در راه تحقق سیاست مصالحه ملی که فعالانه مبارزه میکنند ما در تدوین و تحقق سیاست مصالحه ملی بالای تجربه اراده مردم خود و تجربه بین المللی حل و فصل مناقشات اتکاء مینمائیم.

در پیشگاه این لویه جرگه تاریخی تعهد میسپاریم که بخاطر تحقق مشی مصالحه ملی تا پیروزی نهایی عقب نشینی نخواهیم کرد. ولی مردم ما میگویند که از یك دست صدا بر نمی خیزد. ما یکبار دیگر از تمام مردم افغانستان دعوت میکنیم که بخاطر تامین صلح بمثابه وجیبه مقدس وطنی، مردمی وافغانی فعالانه همکاری و عمل نمایند.

اشتراك کننده گان نهایت محترم لویه جرگه!

راه بسوی مصالحه ملی در کشور ما دشوار است ولی ما باید یکجا با تمام نیرو های وطنپرست ملی کشور تحت درفش وحدت ملی ازاین راه عبور کنیم.

بگذار صلح و سعادت چراغ روشن هر خانه افغان باشد! صلح برای شما هموطنان عزیز! ـ

کارلویه جرگه تاریخی مردم افغانستان موفقانه پایان یافت

(بقیه ص اول)

نمایندگی مردم نورستان، خالقیار والی هرات وشاه محمود عضو کمیسیون مصالحه ملی ولایت پکتیا از اعضای لویه جرگه در باره شخصیت سیاسی و اجتماعی رفیق نجیب الله ابراز نظر نموده ایشان را به حیث مبارز برجسته راه صلح و سعادت مردم افغانستان معرفی واظهار یقین نمودند که رفیق نجیب الله واقعاً شایستگی آنرا دارند تابه حیث رئیس جمهورافغانستان در تحقق اهداف نجیبانه مشی مصالحه ملی و خدمت به مردم افغانستان وظایف بزرگ شانرا موفقانه انجام میدهند.

بعداً رفیق نجیب الله مطابق به ماده (۱٤۷) قانون اساسی کشور به اتفاق آراء بحیث رئیس جمهور افغانستان در فضای مملو از صمیمیت وابراز احساسات دوستانه اعضای لویه جرگه انتخاب گردیدند.

اعضای لویه جرگه باکف زدنهای ممتد ابراز احساسات وشور و شوق زاید الوصف انتخاب رفیق نجیب الله را بحیث رئیس جمهورافغانستان، صمیمانه مورد استقبال گرم و پرشور قرارداده ومراتب سپاس وتبریکات قلبی شانرا به این مناسبت تبارز دادند. متعاقباً عبدالرحیم هاتف به نمایندگی از اعضای لویه جرگه انتخاب رفیق نجیب الله رابحیث اولین رئیس جمهور افغانستان بعد از انقلاب ثور تبریك گفته و موفقیت های مزید ایشان را درراه خدمت به وطن و مردم افغانستان ازبارگاه خداوند متعال آرزونمود.

سپس شفیقه سراج خواهر امیر امان الله خان طی صحبتی مراتب تبریکات خویش را به مناسبت انتخاب رفیق نجیب الله بحیث رئیس جمهور افغانستان ابراز داشته گفت:

من از خداوندمتعال سپاس گزارم مرا این قدر عمر بخشید که می بینم مردم وطن ما اندیشه ها و نظریات مترقی برادرم اعلیحضرت امان الله خان غازی محصل استقلال کشور را عملی می سازند من به چشم سر می بینم و خوشحالم که آرزو های وطنپرستان آن وقت خاك نشده است و اکنون در دستان قوی فرزندان وطن ما نند شما قرار گرفته است

متعاقباً داود شاه سلیمی به نماینده گی از شورای مرکزی مردم ملیت پشه یی و اجمل ختك به نماینده گی ازقبایل آزاد و مردم پشتون و بلوچ طی صحبت هایی انتخاب محترم نجیب الله را به صفت رئیس جمهور افغانستان تبریك گفتند.

همچنان رفیق تورنجنرال محمد رفیع وزیر دفاع جمهوری افغانستان مراتب تهنیت منسوبین وزارت دفاع را به رفیق نجیب الله تقدیم نمود سپس رفیق نجیب الله رئیس جمهور افغانستان مطابق به ماده ۷٤ قانون اساسی کشور مراتب تحلیف رابجا آورده و متعاقب آن اولین بیانیه ریاست جمهوری خویش را ایراد نمودند.

طبق یك خبردیگر در جلسه دیروز لویه جرگه علاوه از سایر مهمانان خارجی، هیات هایی از احزاب نشنل پارتی، حزب سوسیالیست جبهه آزادی بخش مردم بلوچ و تحریك اتحاد قبایل از پاکستان اشتراك نموده پیام های تبریکیه و شاد باش احزاب مربوط را به جرگه ارائه کردند.

محترم عبدالرحیم هاتف به نماینده گی از اعضای لویه جرگه از شرکت هیات های متذکره در لویه جرگه تاریخی مردم افغانستان و ارسال پیامهای شاد باش احزاب آنها اظهار قدر دانی نموده ضمن معرفی هیات گفت: هیات عوامی نشنل پارتی پاکستان که در آن نماینده گان مرکزی سند، پنجاب، بلوچستان وپشتونخوا ایالت شامل اند تحت رهبری محترم رسول بخش پلیجو سکرتر جنرال این حزب تشریف آورده اند.

بیگم نسیم ولی و محترم محمد افضل خان رئیس ایالت عوامی نشنل پارتی ازرهبران مرکزی این حزب نماینده گی میکنند و همچنان رئیس جبهه آزادیبخش مردم بلوچ محترم خیر بخش مری در این جرگه بزرگ اشتراك دارد که ما تشریف آوری این هیات ها راخوش آمد یدمیگوئیم.

عبدالولی خان رئیس نشنل پارتی نسبت مریضی پدر خویش فخر افغان عبدالغفار خان این قهرمان راه صلح و آزادی از تشریف آوری به جرگه ما خواهان معذرت گردیده و پیام تحریری خویش را با هیات ارسال نموده اند. ما نسبت مریضی پاچا خان اظهار تاثر نموده وصحت کامل را برای شان تمنا مینمائیم.

برای شما نماینده گان محترم معلوم است که چندی قبل ولی خان بعد از اشتراك در مراسم تجلیل از انقلاب کبیر سوسیالیستی اکتوبر در کابل در حالیکه از طریق تورخم روانه پشاور بودند در یك کیلومتری نزد یکی سرحد تورخم تحت فیر های فراوان توپ ها و میزائیل دشمنان قرار گرفتند. خوشبختانه پلان دشمن به ناکامی مواجه گردیده و موترهای حامل ولی خان و همراهان بدون هیچگونه آسیب عبور کردند.

اخیراً زمانیکه هیات این حزب به مقصد اشتراك درلویه جرگه ما عازم کابل میگردیدند شب قبل از عزیمت در پشاور مخالفین افغانی وحلقات دلسوز بیروکراسی پاکستان به ایشان هوشدار دادند که رژیم پاکستان وافراطیون افغانی مشترکاً پلان را ترتیب داده اند تادر راه عزیمت با لای آنها فیر نموده وفاجعه را ایجاد نمایند. ولی مناسبات خلقهای پاکستان وایران به خصوص مناسبات خلق های این طرف وآن طرف چنین است که اینگونه تهدید ها نمیتوانند آنها را قطع کنند.

هیات علی الرغم تمام این مشکلات از راه تورخم عبور کردند. دریك کیلومتری سرحد تورخم بالای موتر های حامل هیات فیر های توپ هاومیزائیل صورت گرفت. اما هیات با سلامتی عبورکردمو درجرگه ما اشتراك نمودند.

محترم عبدالرحیم هاتف افزود: باید این مطلب راضافه نمایم که در این هیات محترم سیدافضل حیدر حقوق دان برجسته پنجاب نیزهمراه بودند.

حاکمان پاکستان این اعمال ناشایسته را زمانی انجام میدهند که در کابل لویه جرگه صلح وآشتی ملی مردم افغانستان جریان داشته ومهمانان نهایت محترم آن طرف سرحد این پیام آوران آرزو های نیك مردم پاکستان به مقصد اشتراك درلویه جرگه تاریخی به افغانستان تشریف میاورند مقامات پاکستان و افراطیون افغانی با انجام این اعمال ناشایسته سعی ورزیده تادوستی عنعنوی مردم افغانستان وخلق های پشتون و بلوچ را خدشه دار سازند.

ولی ما معتقد هستیم که هیچ کس نمیتواند دیوار های مصنوعی را در بین دوستی خلق های افغانستان و پاکستان ایجاد نماید. به خاطر یکه هر دو خلق با هم برادر، دارای مناسبات گسست ناپذیر بوده ودر راه برحق صلح وامنیت مبارزه مینمایند.

ما به تمام این تحریکات تجاوز گرانه وتلاشهای شوم حلقات حاکم پاکستان که به کمك افراطیون افغانی براه میاندازند به چشم نفرت نگریسته وآنها را شدیداً تقبیح مینمائیم.

بعد از ایراد بیانیه پر محتوی رفیق نجیب الله که در هر بخش باکف زدنهای پیهم شرکت کننده گان لویه جرگه استقبال میشد پیامهای شرکت کننده گان لویه جرگه عنوانی سر منشی سازمان ملل متحد، مسلمانان جهان، وعنوانی مردم افغانستان وبرادران پشتون وبلوچ تصویب گردید.

همچنان درین بخش جلسه قانون اساسی جمهوری افغانستان با صدور اولین فرمان رئیس جمهور افغانستان توشیح وانفاذ آن اعلام گردید.

طی این جلسه لویه جرگه رفیق نجیب الله رئیس جمهور افغانستان با صدور فرمان عفو بیش از پنج هزار از زندانیان را اعلام نمودند.

اعطای نشانها ومدالهای جمهوری افغانستان به خاطر قدر دانی از کار وفعالیت عده یی از اعضای برجسته لویه جرگه اعلام شد.

همچنان نشان عالی انقلاب ثور توسط رفیق نجیب الله برای عبدالرحیم هاتف رئیس شورای مرکزی جبهه ملی، رئیس کمیسیون عالی مصالحه ملی ونایب رئیس لویه جرگه به پاس خدمات برجسته شان تفویض گردید.

کار لویه جرگه با عظمت و تاریخی با صحبت اختتامیه رفیق نجیب الله رئیس جمهور افغانستان در باره انجام موفقانه کار لویه جرگه با قرائت ادعیه توسط قاری محمد نبی خطیب مسجد جامع پل خشتی خاتمه یافت.

قانون اساسی جمهوری افغانستان

فهرست

بسم الله الرحمن الرحیم

وطن محبوب ما افغانستان دارای تاریخ پر افتخار و مشحون از مبارزات قهرمانانه مردم دلیر ما به خاطر آزادی، استقلال، حاکمیت ملی، دموکراسی و ترقی اجتماعی میباشد.

تحولاتی که طی سالهای اخیر در کشور ما بوقوع پیوسته شرایط مساعد را جهت نیل به اهداف عالی ترقی وطن و خوشبختی مردم فراهم ساخت.

در مرحله کنونی حزب دموکراتیک خلق افغانستان بمثابه طراح و سازمان دهنده مشی مصالحه ملی یکجا با سایر نیروهای سیاسی، ملی و دموکراتیک این مشی انسان دوستانه را فعالانه به پیش می برد بنابرین به منظور: تحکیم استقلال، حاکمیت ملی ودفاع از تمامیت ارضی کشور.

دستیابی به مصالحه وتحکیم وحدت ملی با نظرداشت واقعیت های عینی، عنعنات ورسوم پسندیده مردم.

تامین عدالت اجتماعی ومساوات،

رشد اقتصاد ملی وارتقای سطح زنده‌گی مردم،

ارتقای نقش و اعتبار وطن محبوب ما افغانستان در عرصه بین المللی،

ما نماینده گان مردم افغانستان در لویه جرگه با درك تحولات تاریخی که در میهن ما و در جهان معاصر رونما گردیده و با پیروی از اساسات دین مبین اسلام، حفظ و غنای مواریث نهضت مشروطیت کشور، احترام به منشور سازمان ملل متحد واعلامیه جهانی حقوق بشر، این قانون اساسی را بمثابه مهمترین وثیقه ملی تصویب نمودیم.

فصل اول
اساسات نظام سیاسی

ماده اول:

جمهوری افغانستان دولت مستقل، واحد و غیر قابل تجزیه بوده بر تمام قلمرو خود دارای حاکمیت می باشد.

حاکمیت ملی در جمهوری افغانستان به مردم تعلق دارد.

مردم حاکمیت ملی را توسط لویه جرگه، شورای ملی و شوراهای محلی تعمیل میکنند.

ماده دوم:

دین افغانستان دین مقدس اسلام است.

در جمهوری افغانستان هیچ قانون نمی تواند مناقض اساسات دین مقدس اسلام ودیگر ارزشهای مندرج این قانون اساسی باشد.

ماده سوم:

جمهوری افغانستان کشور غیر منسلك بوده در پیمانهای نظامی شامل نمی‌شود و تاسیس پایگاه های نظامی خارجی را در قلمرو خود اجازه نمی دهد.

ماده چارم:

دفاع از استقلال، حاکمیت ملی و تمامیت ارضی ازجمله وظایف اساسی دولت است. دولت امنیت و قابلیت دفاعی کشور را تامین وقوای مسلح را تجهیز می نماید.

ماده پنجم:

تشکیل احزاب سیاسی در جمهوری افغانستان مجاز است مشروط بر اینکه مرامنامه، اساسنامه وفعالیت آن مغایر احکام قانون اساسی وقوانین کشور نباشد.

حزبی که مطابق احکام قانون تشکیل میشود بدون موجب قانونی منحل شده نمی تواند.

ماده ششم:

جبهه ملی جمهوری افغانستان بمثابه وسیع ترین سازمان اجتماعی، سیاسی احزاب سیاسی اعضای منفرد شامل صفوف خود را به خاطر تامین شرکت فعال آنها بر اساس برنامه مشترك در عرصه های اجتماعی، سیاسی ودولتی متحد می سازد.

ماده هفتم:

تشکیل اتحادیه های صنفی وسازمان های اجتماعی در جمهوری افغانستان طبق قانون مجاز است.

دولت در جهت ارتقای نقش اتحادیه های صنفی، کوپراتیفهای دهقانی، سازمانهای جوانان، زنان وسایر سازمان های اجتماعی در تمام عرصه های زنده گی اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و فرهنگی کشور مساعدت نموده همکاری و مناسبات متقابل ارگانهای دولتی را باآنها تامین می کند.

ماده هشتم:

از جمله زبانهای ملی کشور پشتو و دری زبانهای رسمی میباشد.

ماده نهم:

نشان دولتی جمهوری افغانستان دارای تصویر آفتاب در حال طلوع، محراب و منبر در متن سبز محاط با خوشه گندم، گراری وفیته دارای سه رنگ سیاه، سرخ وسبز می باشد.

ماده دهم:

بیرق دولتی جمهوری افغانستان دارای سه رنگ میباشد که به شکل قطعات سیاه، سرخ وسبز از بالا به پایین به صورت افقی به اندازه مساوی واقع شده است.

در ربع قسمت بالایی هردوروی بیرق، به طرف چوب آن نشان دولتی جمهوری افغانستان قرار دارد.

طول بیرق نسبت به عرض آن دوچند میباشد.

ماده یازدهم:

پایتخت جمهوری افغانستان شهر کابل است.

ماده دوازدهم:

سرود ملی جمهوری افغانستان توسط لویه جرگه تصویب می گردد.

فصل دوم
اساسات نظام اجتماعی ـ اقتصادی

ماده سیزدهم:

جمهوری افغانستان کشور کثیر الملیت است.

دولت سیاست رشد همه‌جانبه، تفاهم، دوستی و همکاری همه ملیتها، اقوام وقبایل کشور را به منظور تامین برابری سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، رشد وانکشاف سریعتر مناطق عقب مانده از لحاظ اجتماعی، اقتصادی وفرهنگی تعقیب می کند.

دولت زمینه ایجاد واحدهای اداری را بر مبنای خصوصیات ملی به تدریج مهیا می سازد.

ماده چاردهم:

دولت به منظور رشد فرهنگ، زبان وادبیات مردم تدابیر لازم اتخاذ کرده میراث شایسته فرهنگ، رسوم، زبان، ادبیات و فلکلور تمام ملیت ها، اقوام و قبایل را حفظ نموده انکشاف می دهد.

ماده پانزدهم:

در جمهوری افغانستان خانواده رکن اساسی جامعه راتشکیل میدهد.

دولت به منظور تامین صحت طفل ومادر و تربیه اطفال تدابیر لازم اتخاذ می نماید.

ماده شانزدهم:

دولت از نسل جوان نموا ظبت دایمی نموده، شرایط لازم تعلیم و تربیه، تامین کار، تفریح، استراحت، پرورش معنوی و جسمی آنهارا فراهم آورده در جهت رشد استعداد نوجوانان و جوانان مساعدت می کند.

ماده هفدهم:

دولت به منظور اعمار منازل مسکونی دولتی وکوپراتیفی امور ساختمانی را توسعه داده، در امر ساختمان منازل شخصی مساعدت می کند.

ماده هجدهم:

دولت سیاست اقتصادی را که هدف آن بسیج و به کار بردن تمام منابع کشور به خاطر رفع عقب مانده گی، ارتقای سطح زنده‌گی مردم، تکامل ساختار اجتماعی ـ اقتصادی جامعه میباشد، عملی می نماید و به این منظور پلان های انکشاف اقتصادی واجتماعی را تنظیم و تطبیق می کند.

ماده نزدهم:

ملکیت در جمهوری افغانستان به اشکال دولتی، مختلط، کوپراتیفی، اوقاف، خصوصی، شخصی و ملکیت سازمان های سیاسی واجتماعی وجود دارد.

دولت از تمام انواع ملکیت قانونی حمایت می کند.

ماده بیستم:

منابع زیر زمینی، جنگلات، چراگاه ها و سایر ثروت های طبیعی منابع اساسی انرژی، آبدات تاریخی، بانکها، موسسات بیمه، وسایل مخابرات، تاسیسات رادیو و تلویزیون، بندهای بزرگ، بنادر، وسایل عمده تولید در صنایع ثقیله، خطوط مواصلاتی وترانسپورت هوایی از جمله ملکیت دولتی می باشند.

دولت سکتور دولتی اقتصاد را انکشاف واستحکام می بخشد.

ماده بیست ویکم:

دولت در امر تقویه وگسترش کوپراتیف ها مساعدت کرده، اشتراک داوطلبانه مردم را در آن تشویق می کند.

ماده بیست ودوم:

دولت فعالیت های انفرادی پیشه وران وشرکت داوطلبانه آنها را در اتحادیه های صنفی و کوپراتیف ها تشویق و حمایه نموده در امر ارتقای سطح مهارت حرفوی پیشه وران، تامین وسایل کار، مواد خام وفروش محصولات شان کمك های همه جانبه مبذول می دارد.

ماده بیست وسوم:

دولت حق مالکیت دهقانان وسایر زمینداران را بر زمین مطابق قانون تضمین می‌نماید.

دولت جهت اجرای تحولات دموکراتیک در زراعت با رعایت منافع دهقانان وسایر زمینداران تدابیر لازم اتخاذ می کند.

دولت ایجاد فارم های بزرگ زراعتی و میکانیزه دولتی، مختلط و خصوصی را تشویق و در امر آبادی زمین های بکر و بایر مساعدت می نماید.

ماده بیست و چارم:

دولت برای کوچیان ومالداران امکان استفاده از چراگاه ها را طبق قانون تضمین نموده جهت ایجاد شرایط مساعد برای رشد مالداری، فروش محصولات، بهبود شرایط اقتصادی اجتماعی و معیشتی آنها مساعدت می کند.

ماده بیست و پنجم:

دولت مصوونیت سرمایه‌گذاری خصوصی را به منظور انکشاف اقتصاد ملی تضمین نموده اشتراك سرمایه داران ملی را در انکشاف صنایع تجارت، ساختمان، ترانسپورت، زراعت و عرصه های خدمات طبق قانون تشویق وحمایه می کند.

دولت مناسبات سودمند وهمه جانبه را با متشبثان خصوصی توسعه داده و از سکتور خصوصی در مقابل رقابت باسرمایه خارجی حمایه می کند و حین تنظیم سیاست مالی، کریدیتی، گمرکی و قیمت منافع سکتور خصوصی را طبق قانون در نظر میگیرد.

ماده بیست و ششم:

در جمهوری افغانستان تجارت داخلی و خارجی با رعایت منافع مردم توسط دولت تنظیم میشود.

دولت به این منظور فعالیت سرمایه داران ملی را در امر توسعه صادرات وواردات اموال، انکشاف تجارت عمده وپرچون تشویق کرده، تعیین و کنترول قیم را به عهده می گیرد.

دولت افزایش تولیدات وارتقای کیفیت اموال صادراتی را تشویق ودربرابر رقابت سرمایه وانحصارات خارجی از آن حمایت می‌کند.

ماده بیست و هفتم:

دولت به منظور رشد اقتصاد ملی سرمایه گذاری خارجی را در جمهوری افغانستان اجازه داده و طبق قانون تنظیم می نماید.

ماده بیست و هشتم:

در جمهوری افغانستان اشخاص خارجی حق ملکیت عقاری را ندارند فروش عقار به نماینده‌گی های سیاسی و دول خارجی براساس روییه بالمثل و به موسسات بین المللی که جمهوری افغانستان عضو آن باشد بعد از موافقه حکومت مجاز می باشد.

ماده بیست و نهم:

حق وراثت ملکیت طبق شریعت اسلام توسط قانون تضمین میگردد.

ماده سی ام:

استملاك طبق قانون تنها به مقصد تامین منافع عامه در بدل عوض عادلانه و قبلی صورت میگیرد.

مصادره ملکیت بدون حکم قانون و فیصله محکمه جایز نیست.

ماده سی ویکم:

در جمهوری افغانستان بر اساس قانون و عدالت اجتماعی معیار ها، اندازه وانواع مالیه و محصول تعیین می گردد.

ماده سی ودوم:

دولت به منظور حفظ طبیعت، ثروتهای طبیعی و استفاده معقول از منابع طبیعی، بهبود محیط زیست، جلوگیری از آلوده‌گی آب وهوا حفظ و ابقای عالم حیوانات و نباتات تدابیر لازم اتخاذ و عملی می کند.

فصل سوم
تابعیت، حقوق، آزادیها و مکلفیت‌های اساسی اتباع

ماده سی وسوم

تابعیت جمهوری افغانستان برای تمام اتباع مساوی و یکسان است.

حصول واز دست دادن تابعیت وسایر مسایل مربوط آن توسط قانون تنظیم می‌گردد.

هر شخصیکه تابعیت جمهوری افغانستان راطبق قانون دارا باشد افغان نامیده میشود.

رفیق نجیب الله رئیس جمهور افغانستان حین امضا در پای تصویب قانون اساسی ج. ا — عکاسی بابه‌خان

ماده سی وچارم:

هیچ یك از اتباع جمهوری افغانستان در داخل و یا خارج کشور تبعید نمی شود.

ماده سی وپنجم:

هیچ یك از اتباع جمهوری افغانستان بدولت خارجی تسلیم داده نمیشود.

ماده سی و ششم:

اتباع جمهوری افغانستان در خارج کشور تحت حمایت دولت قرار دارند. دولت از حقوق و منافع قانونی آنها دفاع کرده رابطه افغانهای مقیم خارج را با کشور تحکیم می بخشد و به منظور بازگشت آنها بوطن مساعدت می کند.

ماده سی و هفتم:

جمهوری افغانستان حقوق وآزادی های اتباع خارجی اشخاص بدون تابعیت مقیم افغانستان را طبق قانون تضمین می کند. آنها مکلف اند قانون اساسی و قوانین جمهوری افغانستان را رعایت کنند.

ماده سی و هشتم:

اتباع جمهوری افغانستان اعم از زن و مرد بدون نظر داشت تعلقات ملیت، نژاد، لسان، قبیله، دین، مذهب، عقیده سیاسی، تحصیل، شغل، نسب، دارایی، موقف اجتماعی، محل سکونت و اقامت در برابر قانون دارای حقوق و مکلفیت‌های مساوی می باشند.

تعیین هرنوع امتیاز غیرقانونی و یاتبعیض نسبت به حقوق و مکلفیت های اتباع ممنوع است.

ماده سی و نهم:

زنده گی حق طبیعی انسان است هیچ کس بدون مجوز قانونی ازین حق محروم نمی‌گردد.

ماده چهلم:

در جمهوری افغانستان آزادی اجرای مناسك دینی و مذهبی برای تمام مسلمانان تضمین می گردد.

پیروان سایر ادیان در اجرای مراسم مذهبی شان آزاد می باشند.

هیچ شخص نمی تواند به‌منظور تبلیغات ضد ملی وضد مردمی، ایجاد دشمنی وارتکاب سایر اعمال خلاف منافع جمهوری افغانستان ازدین سوء استفاده کند.

ماده چهل ویکم:

آزادی حق طبیعی انسان است این حق جز آزادی دیگران و منافع عامه که توسط قانون تنظیم میگردد حدودی ندارد.

آزادی وکرامت انسانی از تعرض مصوون بوده دولت آنرا احترام و حمایت می‌کند.

برائت ذمه حالت اصلی است متهم تا زمانیکه به‌حکم قطعی محکمه محکوم نشده بی‌گناه شناخته می شود.

هیچ عملی را نمیتوان جرم شمرد، مگر مطابق به احکام قانون.

هیچکس را نمیتوان متهم به ارتکاب جرم نمود مگر مطابق به احکام قانون.

هیچکس را نمیتوان گرفتار وتوقیف نمود، مگر مطابق به احکام قانون.

هیچکس را نمیتوان مجازات نمود، مگر به حکم محکمه، مطابق به‌احکام قانون ومتناسب به جرمی که مرتکب شده است.

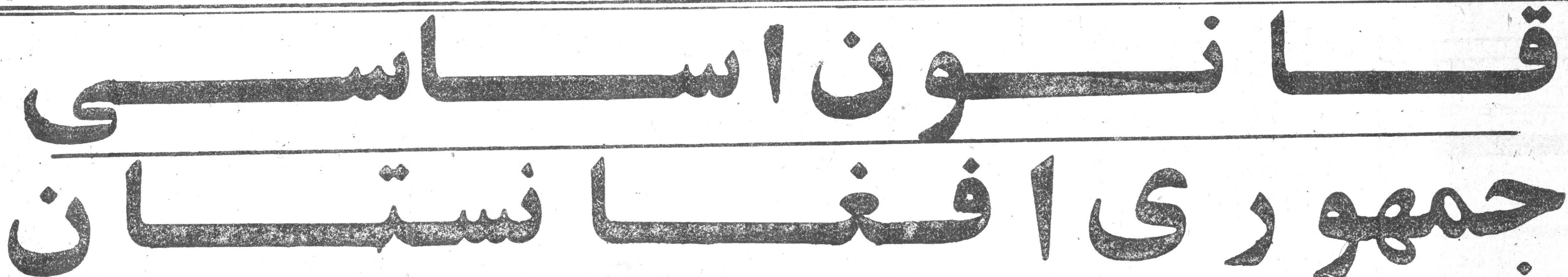
جرم امر شخصی است وبارتکاب آن شخص دیگر مجازات نمی شود.

متهم حق دارد شخصا ویاتوسط وکیل مدافع از خود دفاع کند.

ماده چهل ودوم:

در جمهوری افغانستان جزای مخالف کرامت انسانی، شکنجه و تعذیب جواز ندارد. گرفتن اقرار، شهادت

(ص ٥)

قانون اساسی جمهوری افغانستان

(بقیه ص ٤)

یا اظهار از متهم یا شخص دیگر بوسیله اکراه و تهدید ممنوع است.

اظهار یا شهادتیکه از متهم یا شخص دیگر به وسیله اکراه گرفته شود اعتبار ندارد.

هرگاه موظف خدمات عامه متهم یا شخص دیگر را به منظور گرفتن شهادت، اظهار و یا اقرار شکنجه نماید، یا به تعمیل شکنجه امر کند مطابق قانون مجازات می گردد.

استناد به امر مقامات مافوق مرتکب را از ارتکاب اعمال خلاف قانون برائت نمی دهد.

مادهٔ چهل وسوم:

مدیون بودن شخص، موجب سلب آزادی وی شده نمی تواند.

طرز ووسایل تحصیل دین، توسط قانون تنظیم میگردد.

مادهٔ چهل و چارم:

در جمهوری افغانستان مصوونیت مسکن تضمین میگردد.

هیچ شخص به شمول نمایندهٔ دولت بدون اجازه ساکن و به غیر از حالات وطرزیکه در قانون تصریح گردیده، نمیتواند به مسکن شخص داخل شود و یا آنرا تفتیش کند.

مادهٔ چهل وپنجم:

در جمهوری افغانستان محرمیت مراسلات، صحبت های تیلفونی، مخابرات، تیلگرافی وسایر انواع مخابرات تضمین می گردد.

هیچ شخص به شمول نمایندهٔ دولت نمیتواند بدون حکم قانون به تفتیش صحبت‌های تیلفونی، مراسلات ومخابرات اقدام ورزد.

مادهٔ چهل و ششم:

اتباع جمهوری افغانستان که از ارگانهای دولتی، سازمانهای اجتماعی و مسوولین امور حین اجرای وظیفه بصورت غیر قانونی متضرر میگردند دارای حق جبران خساره می باشند. شرایط وطرز جبران خساره توسط قانون تنظیم می گردد.

مادهٔ چهل و هفتم:

اتباع جمهوری افغانستان حق دارند در زنده‌گی اجتماعی، سیاسی واداره امور دولت بصورت مستقیم و یا ازطریق نماینده‌گان خود شرکت نمایند.

مادهٔ چهل و هشتم:

اتباع جمهوری افغانستان دارای حق انتخاب کردن و انتخاب شدن می باشند. شرایط و طرز استفاده ازین حق توسط قانون تنظیم می‌گردد.

مادهٔ چهل ونهم:

اتباع جمهوری افغانستان دارای حق آزادی فکرو بیان می باشند.

اتباع میتوانند از این حق بصورت علنی شفاهی وتحریری طبق قانون استفاده کنند.

سانسور مطبوعات قبل از نشر جواز ندارد.

مادهٔ پنجاهم:

اتباع جمهوری افغانستان طبق قانون دارای حق اجتماعات، تظاهرات مسالمت آمیز واعتصاب می باشند.

مادهٔ پنجاه ویکم:

اتباع جمهوری افغانستان دارای حق شکایت، انتقاد و پیشنهاد انفرادی و جمعی می باشند.

ارگانهای دولتی، سازمان‌های اجتماعی و مسوولین امور موظف اند به شکایات، پیشنهادات و انتقادات در موعدیکه قانون تعیین کرده رسیده‌گی نموده اجراآت لازم به عمل آورند.

تعقیب بخاطر انتقاد ممنوع است.

مادهٔ پنجاه ودوم:

اتباع جمهوری افغانستان دارای حق کار ودریافت مزد مساوی در مقابل کار مساوی می باشند.

دولت از طریق وضع وتطبیق قوانین عادلانه و مترقی کار شرایط لازم را برای استفاده اتباع ازین حق مساعد می سازد.

مادهٔ پنجاه وسوم:

تحمیل کار اجباری ممنوع است.

اجرای کار اجباری درحالت جنگ، آفات طبیعی و سایر حالاتی که حیات و آسایش عامه را تهدید کند از ین امر مستثنی میباشد.

مادهٔ پنجاه و چارم:

اتباع جمهوری افغانستان بانظر داشت نیازمندی جامعه مطابق رشتهٔ تخصصی دارای حق احراز وظایف دولتی و انتخاب شغل می باشند.

مادهٔ پنجاه و پنجم:

اتباع جمهوری افغانستان دارای حق استراحت میباشند. دولت تعیین ساعات کار ورخصتی نوبتی بامزد وچگونگی شرایط کار را در روزهای رخصتی، جشن هاواعیاد تنظیم کرده، شرایط استراحت، گسترش شبکه های موسسات فرهنگی، هنری، رشد تربیت بدنی، ورزش و تفریحات سالم را مساعد می سازد.

مادهٔ پنجاه وششم:

اتباع جمهوری افغانستان دارای حق آموزش رایگان می باشند.

دولت به منظور امحای بیسوادی، تعمیم تعلیم وتربیه متوازن آموزش به لسان مادری، تامین تعلیمات ابتدایی اجباری گسترش تدریجی تعلیمات عمومی، تخنیکی حرفوی و مسلکی ورشد سیستم تحصیلات عالی جهت تربیه کادر های ملی تدابیر لازم اتخاذ می کند.

در جمهوری افغانستان به اشخاص خارجی اجازه تاسیس مکاتب مطابق احکام قانون داده شده میتوانند ازین مکاتب تنها اشخاص خارجی میتوانند استفاده کنند.

مادهٔ پنجاه و هفتم:

اتباع جمهوری افغانستان دارای حق صحت و تامینات اجتماعی می باشند. دولت از طریق توسعه همه جانبه و متوازن سیستم خدمات طبی سراسری ملی، توسعه شفاخانهها، مراکز صحی، پرورش دوکتوران طب وکارمندان خدمات طبی، جلوگیری از امراض همگانی، توسعه خدمات صحی رایگان تنظیم وتشویق خدمات طبی خصوصی، بهبود تامینات مادی برای کهن سالان، معلولین جنگ وکار و باز مانده‌گان شهدا تدابیر لازم اتخاذ می نماید.

مادهٔ پنجاه و هشتم:

اتباع جمهوری افغانستان دارای حق آزادی فعالیت های علمی، تخنیکی و هنری میباشند.

دولت پیشرفت منظم علم وتربیهٔ کادر های علمی را تامین، حقوق مولفان ومخترعان را حفظ و تحقیقات علمی رادر تمام عرصه ها تشویق وحمایه کرده، استفاده موثر از نتائیج تحقیقات علمی راتعمیم می بخشد.

مادهٔ پنجاه ونهم:

اتباع جمهوری افغانستان دارای حق مسافرت وانتخاب آزاد محل سکونت و اقامت درکشور می باشند.

دولت میتواند بمنظور حفظ امنیت و نظم عامه، جلوگیری ازشیوع امراض، حفظ حقوق وآزادی های اشخاص، مسافرت، سکونت ویا اقامت رادر بعضی مناطق کشور موقتاً ممنوع قرار دهد.

مادهٔ شصتم:

اتباع جمهوری افغانستان حق دارند طبق قانون بخارج کشور مسافرت و بوطن عودت کنند.

مادهٔ شصت ویکم:

هر تبعه جمهوری افغانستان مکلف است قانون اساسی و قوانین جمهوری افغانستان را رعایت کند.

بی خبری از احکام قانون عذر پنداشته نمیشود.

مادهٔ شصت ودوم:

اتباع جمهوری افغانستان واشخاص خارجی مکلف اندبه دولت طبق قانون مالیه ومحصول بپردازند.

مادهٔ شصت وسوم:

دفاع ازوطن، استقلال، حاکمیت ملی و تمامیت ارضی کشور مکلفیت پر افتخار اتباع جمهوری افغانستان میباشد.

شرایط خدمت در قوای مسلح مطابق به احکام قانون تنظیم میگردد.

مادهٔ شصت و چارم:

دولت شرایط لازم را برای استفاده از حقوق و آزادی های اساسی وانجام مکلفیت‌های اتباع فراهم میسازد.

هیچ کس حق ندارد از حقوق و آزادی های مندرج در قانون علیه منافع عامه و بضرر حقوق و آزادی های سایر اتباع استفاده نماید.

فصل چهارم

لویه جرگه

مادهٔ شصت وپنجم:

لویه جرگه مطابق بسنن ملی وتاریخی عالیترین مظهر اراده مردم افغانستان می‌باشد.

مادهٔ شصت وششم:

لویه جرگه متشکل است از:

۱ – اعضای شورای ملی.

۲ – از هر ولایت وواحد معادل آن ده نفر به انتخاب مردم.

۳– والیان وشاروال کابل.

٤ – رئیس، معاونان واعضای شورای وزیران.

۵ – قاضی القضات، معاونان واعضای ستره محکمه.

٦ – لوی څارنوال ومعاونان او.

۷– رئیس واعضای شورای قانون اساسی.

۸ – اعضای هیئت اجرائیه جبههٔ ملی.

۹ – حداکثر (۵۰) نفر ازجمله شخصیت های بر جسته سیاسی، علمی، اجتماعی وروحانی که بر اساس پیشنهاد دارالانشای جبهه ملی توسط رئیس جمهور تعیین میشوند.

مادهٔ شصت وهفتم:

لویه جرگه دارای صلاحیت‌های ذیل میباشد:

۱ – تصویب و تعدیل قانون اساسی.

۲ – انتخاب و قبول استعفای رئیس جمهور.

۳ – موافقت به اعلان جنگ ومتارکه.

٤ – اتخاذ تصمیم در موردمهمترین مسایلیکه به سرنوشت کشور ارتباط می‌گیرد.

مادهٔ شصت وهشتم:

به استثنای حالاتیکه درین قانون اساسی طور دیگر پیشبینی شده باشد لویه جرگه توسط رئیس جمهور دعوت، افتتاح وجلسات آن تحت ریاست او یا شخص دیگری که رئیس جمهور بحیث نایب خود تعیین کند دایر می شود.

نصاب لویه جرگه باحضور دوثلث مجموع اعضاء آن تکمیل می‌گردد.

تصامیم لویه جرگه به استثنای حالاتی که در ین قانون اساسی طور دیگری پیشبینی شده باشد به اکثریت آرای مجموع اعضای آن اتخاذ می گردد.

مادهٔ شصت ونهم:

در حالت انحلال ولسی جرگه، اعضای آن الی انتخاب ولسی جرگه جدید عضویت خودرا به حیث عضو لویه جرگه حفظ مینمایند.

مادهٔ هفتادم:

انتخابات لویه جرگه توسط قانون وطرزالعمل آن توسط خود لویه جرگه تنظیم می گردد.

فصل پنجم

رئیس جمهور

مادهٔ هفتادویکم:

رئیس جمهور در راس دولت قرار داشته صلاحیت های خود را در عرصه های تقنینیه، اجرائیه وقضائیه مطابق احکام این قانون اساسی وقوانین جمهوری افغانستان تعمیل می کند.

مادهٔ هفتادودوم:

رئیس جمهور به اکثریت آرای اعضای لویه جرگه برای مدت هفت سال انتخاب میشود.

یك شخص نمیتواند بیش از دوبار به حیث رئیس جمهور انتخاب گردد.

رئیس جمهور نزد لویه جرگه مسوول و مکلف به ارائه گزارش می باشد.

بمنظور انتخاب رئیس جمهور جدید لویه جرگه طی مدت سی روز قبل از ختم دوره صلاحیت رئیس جمهور دعوت می‌گردد.

مادهٔ هفتادوسوم:

هر تبعه مسلمان جمهوری افغانستان که سن (٤۰) سالگی را تکمیل کرده خودوهمسر وی از والدین افغان متولد واز حقوق مدنی وسیاسی بر خوردار باشد بحیث رئیس جمهور انتخاب شده میتواند.

مادهٔ هفتادوچارم:

رئیس جمهور بعد ازانتخاب در لویه جرگه حلف آتی رابجا می آورد:

«بنام خداوند بزرگ سوگندیاد می کنم که اساسات دین مقدس اسلام راحمایت، قانون اساسی را رعایت واز تطبیق آن مواظبت نموده از استقلال، حاکمیت ملی وتمامیت ارضی افغانستان حراست کنم. حقوق وآزادیهای اساسی اتباع راحفاظت نمایم و تمام مساعی خود رابخاطر تامین عدالت اجتماعی، سعادت مردم، تحکیم صلح و ترقی کشور به کار برم»

مادهٔ هفتادوپنجم:

رئیس جمهور علاوه برسایر صلاحیت های مندرج این قانون اساسی دارای صلاحیت های ذیل می باشد:

۱ – قیادت اعلای قوای مسلح.

۲ – توشیح قوانین ومصوبات شورای ملی.

۳ – تعیین صدراعظم موظف به تشکیل حکومت.

٤ – منظوری رئیس واعضای حکومت بعد ازکسب رای اعتماد از جانب ولسی جرگه وقبول استعفای آنها.

۵ – تدویر ریاست شورای وزیران، عنداللزوم.

٦ – منظوری تقرر، ترفیع وتقاعد قضات، مامورین عالیرتبه وافسران قوای مسلح مطابق به احکام قانون.

۷ – اتخاذ تصمیم در موردتدویر نظر خواهی عمومی یامراجعه به آرای عامه (ریفراندوم) راجع به مسایل عمده سیاسی، اجتماعی واقتصادی.

۸ – عفو وتخفیف مجازات.

۹ – تعیین روسای نماینده‌گی‌های دیپلوماتیك جمهوری افغانستان در دول خارجی وسازمان های بین‌المللی.

۱۰ – قبول اعتماد نامه‌های روسای نماینده‌گی های دیپلوماتیك دول خارجی درجمهوری افغانستان.

۱۱ – اعلان حالت اضطرار، سفربری عمومی و قسمی و خاتمه دادن به آن.

۱۲ – اعلان جنگ ومتارکه به موافقه لویه جرگه.

۱۳ – اجازه نشر پول.

۱٤ – اعطای تابعیت وپناهندگی مطابق قانون.

۱۵ – اعطای نشانها، مدالها والقاب افتخاری مطابق قانون.

۱٦ – تعمیل سایر صلاحیت ها مطابق قانون.

مادهٔ هفتادوششم:

رئیس جمهور، بجز ازحالات بیماری صعب العلاج و دوام دار و یا استعفاء الی ختم دوره صلاحیت به وظایف خود دوام میدهد؛ در تمام حالاتیکه رئیس جمهور نتواند وظایف خود را ایفاء نماید این وظایف از طرف معاون اول رئیس جمهور اجراء میشود.

در صورت از دست دادن دایمی قابلیت کار، مرگ و یا استعفای رئیس جمهور، لویه جرگه توسط معاون اول او به منظور انتخاب رئیس جمهور جدید طی مدت یکماه دعوت می شود.

در حالت استعفاء رئیس جمهور استعفای خود را مستقیماً به لویه جرگه ارائه می کند.

فصل ششم

شورای ملی

مادهٔ هفتادوهفتم:

شورای ملی عالیترین ارگان تقنینی جمهوری افغانستان میباشد.

مادهٔ هفتادوهشتم:

شورای ملی متشکل از دومجلس ولسی جرگه و سنا می باشد.

مادهٔ هفتادونهم:

وکلای ولسی جرگه ازطریق حوزه های انتخاباتی بر اساس تعداد مساوی نفوس برای یك دوره تقنینیه پنج ساله انتخاب میشوند.

اعضای مجلس سنا (سناتورها) به ترتیب ذیل انتخاب وتعیین می شوند.

۱ – از هر ولایت و واحدهای معادل آن دو نفر برای مدت پنج سال.

۲ – از جمله اعضای شورای هرولایت و معادل آن دو نفر برای مدت سه سال به انتخاب شورای مربوط.

۳ – یك ثلث باقیمانده ازجمله افراد خبیر، دانشمند، با اعتبار وشخصیت های ملی برای مدت چهار سال به تعیین رئیس جمهور.

مادهٔ هشتادم:

تعداد، شرایط طرز انتخاب وانتصاب اعضای شورای ملی مطابق قانون تنظیم می‌گردد.

ماده هشتادویکم:

شورای ملی علاوه برسایر صلاحیت های مندرج این قانون اساسی دارای صلاحیت‌های ذیل میباشد:

۱ – تصویب، تعدیل ولغو قوانین وفرامین تقنینی وتقدیم آن به رئیس جمهور جهت توشیح.

۲– تفسیر قوانین.

۳ –تصویب و فسخ معاهدات بین‌المللی.

٤ – تصویب پلان های انکشاف اقتصادی اجتماعی وتائید گزارش حکومت درمورد اجرای آن.

۵ – تصویب بودجه دولتی وبررسی گزارش در مورد اجرای آن.

٦ – ایجاد واحد های اداری وتعدیل آن.

۷ – تاسیس و لغووزارتها وارگانهای مرکزی معادل آن.

۸ – اتخاذ تصمیم در موردتعیین وعزل معاونان رئیس جمهور به اساس معرفی ومطالبه رئیس جمهور

۹ – اجازه اخذ قرضه بدولت واعطای امتیاز دارای اهمیت اساسی دراقتصاد ملی به شمول اعطای انحصار.

۱۰ – وضع نشانها، مدالها والقاب افتخاری توسط قانون.

۱۱ – تائید برقراری روابط با دول خارجی و سازمان های بین‌المللی.

۱۲ – استماع جواب صدراعظم واعضای حکومت در مورد اجراآت شامل صلاحیت حکومت در جلسه استجواب.

مادهٔ هشتادو دوم:

ولسی جرگه دارای صلاحیت‌های اختصاصی ذیل میباشد:

۱–اتخاذ تصمیم در مورداعطای رای اعتماد ویا سلب اعتماد از شورای وزیران ویایکی از اعضای آن.

۲– اتخاذ فیصله نهایی راجع به طرح پلانهای انکشاف اقتصادی اجتماعی وبودجه دولتی در صورت اختلاف نظر بین ولسی جرگه وسنا.

مادهٔ هشتادو سوم:

هر مجلس شورای ملی در اولین اجلاس کمیسیونی را از بین اعضای خود جهت بررسی وثایق انتخاب میکند. این کمیسیون نتایج بررسی رابه مجلس مربوط گزارش میدهد.

مجلس بر اساس این گزارش صلاحیت وکلا را تائید ودر صورت تخلف ازقانون انتخابات وثایق، اعضای شورای ملی را ازاعتبار ساقط می نماید.

مادهٔ هشتادو چارم:

ولسی جرگه ازجمله اعضای خود برای تمام دوره تقنینیه در اولین اجلاس هیئت اداری رابه ترکیب رئیس، دو معاون و دو منشی انتخاب می کند.

سنا از جمله اعضای خود هیات اداری را به ترکیب رئیس برای مدت پنج سال، دو معاون و دو منشی را برای مدت یکسال انتخاب می کند.

روسای مجالس شورای ملی، رهبری و تامین نظم جلسات مربوط رابه‌عهده دارند. در غیاب روسا وظایف آنها را یکی ازمعاونین انجام می دهد.

مادهٔ هشتادو پنجم

اجلاس عادی شورای ملی سالانه دو بار در هفته اول

(بقیه ص ٦)

قانون اساسی جمهوری افغانستان

(بقیه صفحه پنجم)

ماه سنبله و هفته اول ماه حوت دایر می شود.

مدت هر اجلاس عادی شورای ملی سه ماه می باشد.

درصورتیکه در اجلاس شورای ملی بودجه سالانه یا پلان انکشافی مطرح باشد مدت اجلاس شورای ملی قبل از تصویب آن خاتمه یافته نمی تواند.

هرگاه تصویب بودجه قبل از شروع سال مالی صورت نگیرد بودجه سال گذشته تا زمان تصویب بودجه سال جدید تطبیق می شود.

اجلاس فوق العاده شورای ملی بر اساس تصمیم رئیس جمهور، مطالبه رئیس هریک از مجالس و یا تقاضای یک خمس اعضاء هر مجلس دایر شده می تواند.

مادهٔ هشتادو ششم:

مجالس شورای ملی به صورت جداگانه یا مشترک تشکیل جلسه میدهد.

جلسات مشترک مجالس شورای ملی، از طرف روسای آن بالنوبه رهبری میشود.

افتتاح و اختتام اجلاس شورای ملی توسط رئیس جمهور صورت میگیرد.

اولین اجلاس دوره تقنینیه شورای ملی بوسیله رئیس جمهور طی مدت سی روز بعد از ختم انتخابات ولسی جرگه دعوت میشود.

مادهٔ هشتادو هفتم:

نصاب هر مجلس شورای ملی با حضور دو ثلث اعضای آن تکمیل میشود تصمیم هر مجلس به اکثریت آرای مجموع اعضای آن اتخاذ می گردد.

مادهٔ هشتادو هشتم:

جلسات جداگانه و مشترک مجالس شورای ملی علنی می باشد مگر اینکه مجلس به سری بودن آن تصمیم بگیرد.

جریان مباحثات هر دو مجلس ثبت می گردد.

مادهٔ هشتادو نهم:

هر مجلس شورای ملی کمیسیونهای دایمی را از بین اعضای خود جهت بررسی مقدماتی و آماده ساختن مسایل داخل صلاحیت هر مجلس، مراقبت از تطبیق قوانین و تصامیم هر مجلس انتخاب می کنند.

مادهٔ نودم:

هر مجلس شورای ملی صلاحیت دارد در صورت لزوم کمیسیون های تحقیق تفتیش وسایر کمیسیون های موقتی راایجاد کند.

وظایف وطرز العمل کمیسیون های تحقیق وتفتیش توسط هریک از مجالس شورای ملی تنظیم میگردد.

مادهٔ نودو یکم:

اعضای ولسی جرگه حق دارند در جلسه استیضاح صدراعظم ویا هریک ازاعضای حکومت رامورد استیضاح قرار دهند. پاسخ به استیضاح به صورت تحریری یا شفاهی ارائه میگردد.

ولسی جرگه میتواند بر اساس پاسخ ارائه شده موضوع سلب اعتماد ازحکومت رابررسی کند.

در صورتیکه حکومت مورد سلب اعتماد قرارگیرد تا تشکیل شورای وزیران جدید به وظایف خود ادامه میدهد.

مادهٔ نودو دوم:

اعضای شورای وزیران می توانند با رای مشورتی در جلسات شورای ملی شرکت نمایند.

مادهٔ نودو سوم:

اعضای شورای ملی در اجلاس جداگانه و مشترک دارای حق رای و اظهار نظر می باشند.

هیچ عضو شورای ملی بخاطر رای یا اظهار نظر در داخل یا خارج اجلاس شورای ملی مورد تعقیب عدلی قرار نمی گیرد.

عضو شورای ملی بدون موافقه مجلس مربوط و دربین دو اجلاس شورای ملی بدون موافقهٔ هیئت اداری آن به استثنای حالات جرم مشهود گرفتار وتوقیف شده نمیتواند و موردتعقیب عدلی قرار نمی گیرد.

هرگاه عضو شورای ملی در حالت جرم مشهود گرفتار گردد، باید به هیئت اداری مجلس مربوط اطلاع داده شود.

مادهٔ نودو چهارم:

مقامات ذیل حق پیشنهاد وضع، تعدیل و لغو قانون را به هر یکی ازمجالس شورای ملی دارا میباشند:

۱ـ رئیس جمهور.

۲ـ کمیسیون های دایمی مجلسین شورای ملی.

۳ـ حد اقل عشر اعضای هر مجلس.

٤ـ شورای وزیران.

٥ـ ستره محکمه.

٦ـ لویه خارنوالی.

۷ـ هیئت اجرائیه جبهه ملی.

۸ـ شورای علما وروحانیون.

مادهٔ نودو پنجم:

به استثنای حالاتیکه درین قانون اساسی طور دیگر پیشبینی شده است تصامیم یک مجلس در مورد صلاحیت های مندرج ماده (۸۱) به مجلس دیگر فرستاده میشود.

در صورت تصویب یک مجلس از جانب مجلس دیگر رد شود به منظور نیل به توافق، هیئت مختلط به تعداد مساوی از اعضای هردومجلس ایجاد می گردد.

تصمیم موافق هیئت مختلط بعد از توشیح رئیس جمهور نافذ شمرده میشود. هرگاه هیئت مختلط موفق به رفع اختلاف نظر نشود موضوع در جلسه مشترک شورای ملی بررسی و تصمیم درآن باره به اکثریت آرای اعضای مجلس مشترک اتخاذ می گردد.

مادهٔ نودو ششم:

تصامیم شورای ملی بعداز توشیح رئیس جمهور نافذ می گردد.

در صورتیکه رئیس جمهور به تصمیم شورای ملی موافقه نداشته باشد میتواند آنرا در ظرف سی روز از تاریخ تقدیم با تذکر دلایل به شورای ملی مسترد نماید، با سپری شدن مدت سی روز و همچنان در صورتیکه شورای ملی در اجلاس آینده آن را مجدداً به دو ثلث آرای اعضاء تصویب نماید تصمیم نافذ شمرده میشود و رئیس جمهور آنراتوشیح می کند.

مادهٔ نودو هفتم.

رئیس جمهور میتواند بعد از مشوره با روسای ولسی جرگه، سنا، رئیس شورای وزیران، قاضی القضات انحلال ولسی جرگه را با ذکر دلایل موجبه آن اعلان نماید.

انتخابات مجدد در خلال مدت سی روز بعد ازانحلال ولسی جرگه صورت میگیرد.

انحلال ولسی جرگه جدید الی یکسال بعد از انتخابات مجدد صورت گرفته نمی تواند. ولسی جرگه در جریان ششماه اخیر دور صلاحیت رئیس جمهور غیر قابل انحلال می باشد.

مادهٔ نودو هشتم:

قوانین و مصوبات شورای ملی به لسان های پشتو ودری به نشر میرسد ومیتوان آنرا بزبان های سایر ملیت های کشور نشر نمود.

ماده نودونهم:

طرز فعالیت شورای ملی وکمیسیون های دایمی آن توسط شورای ملی تنظیم می گردد.

فصل هفتم
شورای وزیران

مادهٔ صدم:

شورای وزیران (حکومت) عالیترین ارگان اجرائیوی و اداری قدرت دولتی جمهوری افغانستان می باشد.

شورای وزیران مرکب است از:

ـ صدر اعظم.

ـ معاونان صدر اعظم.

ـ وزرا و روسای ارگانهای مرکزی معادل وزارت

ماده یکصدو یکم:

صدر اعظم موظف دراولین اجلاس دوره تقنینیه خط مشی سیاست داخلی و خارجی و ترکیب حکومت را جهت اخذ رای اعتماد به ولسی جرگه ارائه و معرفی می کند.

صدر اعظم بعد از اخذ رای اعتماد و منظوری رئیس جمهور خط مشی سیاست داخلی وخارجی و اعضای حکومت را به سنا ارائه و معرفی می کند.

ماده یکصدو دوم:

شورای وزیران در برابر ولسی جرگه و رئیس جمهور مسوول و مکلف به ارائه گزارش میباشد.

ماده یکصدو سوم:

شورای وزیران دارای وظایف و صلاحیت های ذیل می باشد:

۱ـ طرح و تطبیق خط مشی سیاست داخلی و خارجی.

۲ ـ تامین اجرای امور اقتصاد ملی، طرح پلانهای انکشاف اقتصادی واجتماعی، ترتیب بودجه دولتی تطبیق پلانها وبودجه و ارائه گزارش مبنی بر اجرای آن به شورای ملی.

۳ ـ اتخاذ تدابیر بمنظوردفاع از منافع دولت، حمایت تمام اشکال ملکیت قانونی، تامین نظم و امنیت عامه و حراست از حقوق و آزادی های اتباع.

٤ـ رهبری عمومی مناسبات خارجی، برقراری روابط دیپلوماتیک و عقد موافقت نامه ها با دول خارجی و موسسات بین المللی مطابق به احکام قانون.

٥ـ ایجاد ادارات و ارگانهای وابسته به شورای وزیران.

٦ ـ سایر صلاحیت ها مطابق احکام قانون.

شورای وزیران جمهوری افغانستان در حدود صلاحیت های خویش مقرره، اساسنامه و سایر اسناد تقنینی را به تصویب میرساند.

ماده یکصدو چهارم:

در هنگام تعطیل شورای ملی و یا انحلال ولسی جرگه شورای وزیران در صورت ضرورت عاجل میتواند در مورد مسایل شامل صلاحیت شورای ملی به استثنای مسایل مربوط بودجه و امور مالی، فرامین تقنینی وضع نماید فرامین تقنینی بعد از توشیح رئیس جمهور نافذ شمرده می شود.

شورای وزیران فرامین تقنینی را که مطابق حکم این ماده قانون اساسی وضع گردیده در اولین اجلاس شورای ملی جهت منظوری ارائه مینماید فرامین تقنینی در صورتیکه از طرف شورای ملی رد شود از تاریخ تصمیم شورای ملی از اعتبار ساقط میگردد.

رئیس جمهور میتواند درخلال دو اجلاس شورای ملی یا در جریان انحلال ولسی جرگه بر اساس پیشنهاد صدر اعظم بعضی از اعضای حکومت را سبکدوش و یا اعضای جدید را تعیین نماید این موضوع در اولین اجلاس ولسی جرگه جهت اتخاذ تصمیم ارائه می گردد.

ماده یکصد و پنجم:

دوره صلاحیت شورای وزیران با ختم دوره تقنینیه خاتمه می یابد. حکومتی که دوره صلاحیت آن خاتمه یافته، وظایف خود را الی تشکیل شورای وزیران جدید، انجام میدهد.

مادهٔ یکصدو ششم:

تشکیل، ترکیب و طرز فعالیت شورای وزیران توسط قانون تنظیم می گردد.

فصل هشتم
قضاء

مادهٔ یکصدو هفتم:

قضاء یک رکن مستقل دولت می باشد.

مادهٔ یکصدو هشتم:

قضاوت در جمهوری افغانستان صرف توسط محکمه مطابق احکام قانون صورت می گیرد.

محاکم در جمهوری افغانستان عبارت اند از:

ستره محکمه، محاکم ولایات، لوی ولسوالیها، ولسوالیها، علاقه داری ها، شهر ها ونواحی و محاکم قوای مسلح.

دولت میتواند در سیستم واحد قضایی محاکم اختصاصی ایجاد نماید.

ماده یکصدو نهم:

ستره محکمه بحیث عالیترین ارگان قضایی در راس سیستم واحد قضایی کشور قرارداشته مرکب است ازقاضی القضات، معاونان قاضی القضات و اعضاء

ستره محکمه بر طبق احکام قانون فعالیتهای محاکم را نظارت نموده، تطبیق یکسان قانون را در فعالیتهای محاکم تامین می کند.

مادهٔ یکصدو دهم:

قاضی القضات، معاونان و اعضاء ستره محکمه برای مدت شش سال توسط رئیس جمهور تعیین می گردند.

ستره محکمه نزد رئیس جمهور مسوول و مکلف به ارائه گزارش می باشد.

ماده یکصدو یازدهم:

محاکم در قضاوت خودمستقل بوده صرف تابع قانون می باشند.

رسیده گی و صدور حکم توسط محاکم بر اساس اصل تساوی طرفین در برابرقانون و محکمه صورت می گیرد.

ماده یکصدو دوازدهم:

قضات حین بررسی قضایا احکام قانون اساسی وقوانین جمهوری افغانستان راتطبیق مینمایند.

درحالاتیکه قانون صراحت نداشته باشد، محکمه قضایا را طبق احکام شریعت اسلام به نحوی حل وفصل مینماید که عدالت را به بهترین وجه ممکن تامین نماید.

ماده یکصدو سیزدهم:

در محاکم جمهوری افغانستان محاکمه بصورت علنی اجرا میشود. حالاتیکه قضایا در جلسات سری رسیده گی می شود، توسط قانون تعیین می گردد.

ابلاغ حکم محکمه در همه حالات علنی است.

ماده یکصدو چهاردهم:

رسیده گی و حل و فصل قضایا در محاکم به لسان های پشتو و دری و یا به لسان اکثریت ساکنین محل صورت میگیرد.

اگر طرف دعوی لسانی را که محاکمه توسط آن صورت میگیرد ندانند، حق آشنائی با مواد و اسناد قضیه توسط ترجمان و حق صحبت در محکمه به زبان مادری برایش تضمین می گردد.

مادهٔ یکصدو پانزدهم:

فیصله های محاکم باید مدلل باشد و اسباب حکم در آن ذکر گردد.

فیصله های قطعی محاکم واجب التعمیل است به استثنای حکم با اعدام که بعدازمنظوری رئیس جمهور تعمیل می گردد.

ـ مادهٔ یکصدوشانزدهم:

تشکیل، ترکیب، صلاحیت و طرز فعالیت محاکم توسط قانون تنظیم می شود.

فصل نهم
خارنوالی

مادهٔ یکصدو هفدهم:

خارنوالی جمهوری افغانستان سیستم واحد مبتنی بر اصل مرکزیت بوده متشکل است از:

لویه خارنوالی، خارنوالی های ولایات، لوی ولسوالیها، ولسوالیها، علاقه داری ها، شهر ها، نواحی وخارنوالی قوای مسلح.

دولت میتواند در سیستم واحد خارنوالی، خارنوالی اختصاصی ایجاد نماید.

مادهٔ یکصدوهژدهم:

لوی خارنوال رهبری فعالیت ارگانهای خارنوالی کشور را به عهده دارد.

ارگانهای خارنوالی دراجراآت خویش مستقل بوده صرف تابع قانون و لوی خارنوال میباشند.

مادهٔ یکصدونزدهم:

لوی خارنوال و معاونان او توسط رئیس جمهور برای مدت شش سال تعیین می گردند.

لوی خارنوال، نزد رئیس جمهور مسوول ومکلف به ارائه گزارش می باشد.

مادهٔ یکصدو بیستم:

نظارت عالی بر تطبیق ورعایت یکسان قوانین ازطرف تمام وزارتها وسایر ارگانهای مرکزی ادارهٔ دولتی، کمیته های اجرائیوی شوراهای محلی، موسسات دولتی، مختلط، خصوصی، ادارات، کوپراتیف ها، احزاب سیاسی وسازمانهای اجتماعی، مسوولین امور و اتباع، بر عهده لوی خارنوال وخارنوالان تحت اثر او می باشد.

مادهٔ یکصدوبیست ویکم:

تشکیل، ترکیب، صلاحیت وطرز فعالیت خارنوالی توسط قانون تنظیم می گردد.

فصل دهم
شورای قانون اساسی

مادهٔ یکصدوبیست دوم:

شورای قانون اساسی جمهوری افغانستان بمنظور مراقبت از مطابقت قوانین، سایر اسناد تقنینی و معاهدات بین المللی با قانون اساسی ایجاد می گردد.

مادهٔ یکصدو بیست وسوم:

شورای قانون اساسی دارای صلاحیت های ذیل میباشد:

۱ـ بررسی مطابقت قوانین وفرامین تقنینی ومعاهدات بین المللی با قانون اساسی.

۲ـ اعطای مشوره های حقوقی و قضایی درباره مسایل ناشی از قانون اساسی به رئیس جمهور.

مادهٔ یکصدوبیست وچهارم:

شورای قانون اساسی به منظور تعمیل صلاحیت های خود حق دارد:

۱ـ اسناد تقنینی ایکه جهت توشیح به رئیس جمهور ارائه میگردد مطالعه و راجع به مطابقت آنها با قانون اساسی جمهوری افغانستان ابراز نظر نماید.

۲ـ پیشنهادات مشخص را در زمینه اجرای تدابیر بمنظور انکشاف امور قانونگذاری که قانون اساسی حکم می کند به رئیس جمهور ارائه نماید.

مادهٔ یکصدوبیست وپنجم:

شورای قانون اساسی متشکل از رئیس و (۸) عضو میباشد که توسط رئیس جمهور برای مدت (٦) سال تعیین میشود.

مادهٔ یکصدوبیست وششم:

شورای قانون اساسی در مقابل رئیس جمهور مسوول ومکلف به ارائه گزارش میباشد.

ماده یکصدوبیست وهفتم:

تشکیل وطرز فعالیت شورای قانون اساسی توسط قانون تنظیم میگردد.

فصل یازدهم
شوراهای محلی

مادهٔ یکصدوبیست وهشتم:

جمهوری افغانستان ازلحاظ اداره محلی به واحد های اداری ولایات، لوی ولسوالیها، ولسوالیها، علاقه داری ها، قریه ها، شهرها و نواحی تقسیم می گردد.

ارگان های قدرت دولتی درواحد های اداری، شوراهای محلی آن می باشد.

ارگانهای اجرائیوی شوراهای محلی عبارتند از کمیته های اجرائیوی که توسط شوراهای محلی وکلای مردم انتخاب می شود.

درراس کمیته های اجرائیوی شوراهای محلی بالترتیب والیها، لوی ولسوالها، ولسوالها، علاقه دارها، قریه دارها، شاروال ها وآمران نواحی قرار دارند.

مادهٔ یکصدوبیست ونهم:

ارگانهای محلی قدرت واداره دولتی تمام امور مربوط به اداره محل را بانظر داشت منافع عامه کشور اجرا می کنند.

تمام موسسات، سازمانها وادارات محلی مربوط مکلف به تعمیل تصامیم شوراهای محلی وکمیته های اجرائیوی آن می باشند.

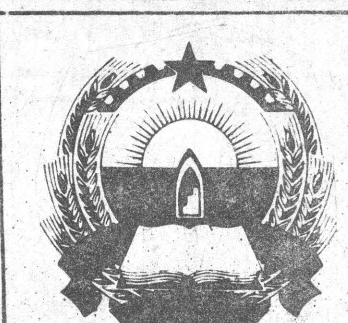
مادهٔ یکصدو سی ام:

دوره صلاحیت شوراهای محلی سه سال است.

مادهٔ یکصدو سی ویکم:

تشکیل، وظایف صلاحیت ها وطرز انتخاب و فعالیت شوراهای محلی توسط قانون تنظیم می گردد.

(ص ۷)

قانون اساسی جمهوری افغانستان

(بقیه صفحه ۶)

فصل دوازدهم:

سیاست خارجی

مادهٔ یکصدوسی ودوم :

سیاست خارجی جمهوری افغانستان بر مبنای تامین منافع ملی، تحکیم استقلال وحاکمیت ملی تمامیت ارضی کشور ، حفظ صلح و امنیت جهانی همزیستی مسالمت آمیز، تساوی حقوق وانکشاف همه جانبه همکاری بین المللی استوار است .

مادهٔ یکصدوسی وسوم :

جمهوری افغانستان منشور سازمان ملل متحد ، اعلامیه جهانی حقوق بشر وسایر اصول وموازین قبول شدهٔ حقوق بین الملل را احترام ورعایت می کند .

مادهٔ یکصدوسی وچارم :

جمهوری افغانستان سیاست عدم انسلاك رابه حیث اصل مهم سیاست خارجی دولت تعقیب کرده وبه مثابهٔ یکی از بنیان گذاران جنبش عدم انسلاك در جهت نیل بهاهداف آن تلاش می کند .

مادهٔ یکصدوسی وپنجم :

جمهوری افغانستان خواهان برقراری و تحکیم مناسبات دوستانه با همه کشور ها بخصوص کشور های همجوار واسلامی بدون نظر داشت نظام سیاسی، اجتماعی و اقتصادی آنها، مبتنی براصول تساوی حقوق، احترام متقابل به استقلال ، حاکمیت ملی ،تمامیت ارضی ، عدم مداخله در امور داخلی یکدیگر، عدم توسل به زور ، تهدید و یا قوه، تقبیح همه اشکال مداخله وتجاوز ، اجرای صادقانه تعهدات بین المللی مطابق اصول وموازین قبول شدهٔ حقوق بین المللی می باشد .

مادهٔ یکصدوسی وششم :

جمهوری افغانستان ازمبارزه مردمان وملل بخاطر صلح ، استقلال ملی ،دموکراسی ، ترقی اجتماعی و حق ملل در تعیین سر نوشت پشتیبانی نموده بر ضد استعمار، استعمار نو، امپریالیزم ، صهیونیزم ، راسیزم، اپارتاید و فاشیزم مبارزه می کند .

مادهٔ یکصدوسی وهفتم :

جمهوری افغانستان ازمبارزه بخاطر خلع سلاح عام و تام ، قطع مسابقات تسلیحاتی درزمین و فضا ، عدم گسترش وامحای سلاح هسته یی وکیمیاوی وسایر انواع سلاح کشتار جمعی ، ازبین بردن پایگاه های نظامی خارجی ، رفع تشنجات بین المللی واستقرار نظم نوین وعادلانه اقتصادی و اطلاعاتی بین المللی پشتیبانی می کند .

مادهٔ یکصدوسی وهشتم :

درجمهوری افغانستان تبلیغ جنگ ممنوع است .

فصل سیزدهم:

احکام متفرقه

مادهٔ یکصدوسی ونهم :

قانون اساسی جمهوری افغانستان دارای عالی ترین اعتبار حقوقی بوده، قوانین وسایر اسناد تقنینی مطابق به آن وضع میگردد .

مادهٔ یکصدوچهلم :

دولت وتمام ارگانهای آن براساس قانون اساسی و قوانین جمهوری افغانستان فعالیت کرده نظم حقوقی ، منافع جامعه ، حقوق و منافع قانونی اتباع راتامین می کند .

موسسات دولتی، کوپراتیفی، مختلط ، خصوصی ، احزاب سیاسی، سازمان های اجتماعی، مسوولین امور و اتباع مکلف به رعایت قانون اساسی وقوانین جمهوری افغانستان میباشند .

مادهٔ یکصدوچهل ویکم :

تعدیل قانون اساسی مستقیما توسط لویه جرگه صورت می گیرد .

همچنان اتخاذ تصمیم درمورد تعدیل قانون اساسی به پیشنهاد رئیس جمهور یا پیشنهاد یك ثلث و تائید دو ثلث اعضای شورای ملی نیز صورت می گیرد .

درین حالت رئیس جمهور لویه جرگه را دایر میکند در صورتیکه لویه جرگه پیشنهاد تعدیل راوارد بداند قانون اساسی را تعدیل ودر غیر آن پیشنهاد تعدیل رارد می کند .

در حالت اضطرار تعدیل قانون اساسی جواز ندارد .

ماده یکصدو چهل ودوم :

برای رئیس جمهور، معاونان رئیس جمهور ، اعضای شورای ملی صدراعظم، اعضای حکومت ، قاضی القضات ، قضات ستره محکمه ، اعضای شورای قانون اساسی ، لوی څارنوال و معاونان او طبق قانون معاش تعیین می شود.

مادهٔ یکصدو چهل وسوم :

هر گاه به علت جنگ ، خطر جنگ ، بحران ویا حالات مماثلی که حفظ استقلال ،حاکمیت ملی و تمامیت ارضی یا امنیت داخلی از مجاریکه توسط قانون اساسی تعیین شده ناممکن گردد ، رئیس جمهور میتواند حالت اضطرار رااعلان کند .

هر گاه حالت اضطرار ازسه ماه بیشتر دوام نماید برای تمدید آن موافقه لویه جرگه شرط است .

ماده یکصدو چهل وچارم:

در مدت حالت اضطرار رئیس جمهور دارای صلاحیت های ذیل میباشد :

۱ــ تمدید دوره صلاحیت شورای ملی

۲ تفویض برخی ازصلاحیت های شورای ملی به شورای وزیران .

۳ــ اعطای برخی ازصلاحیت های محاکم بمحاکم اختصاصی و محاکم قوای مسلح .

۴ــ تعلیق ویا تحدید اعتبار مواد (۳۰ــ۴۴ــ۴۵ــ۴۶ــ۴۹ــ۵۰ــ فقره اخیر ماده ۵۱ ،ماده۵۳و ۶۰) قانون اساسی .

۵ــ تعمیل سایر صلاحیت ها طبق قانون .

مادهٔ یکصدو چهل وپنجم :

در صورتیکه معاهدات یامیثاقهای بین المللی که جمهوری افغانستان آنرا عقد یا به آن الحاق نموده مغایر احکام قوانین جمهوری افغانستان باشد به معاهده بین المللی و میثاق رجحان داده میشود ..

ماده یکصدو چهل وششم:

بانفاذ این قانون اساسی وانتخاب رئیس جمهور، هیات رئیسه شورای انقلابی منحل میگردد .

و شورای انقلابی الی تشکیل شورای ملی با داشتن صلاحیت های مندرج فصل (۶) قانون اساسی بوظیفه خود ادامه میدهد .

شورای ملی در ظرف شش ماه از تاریخ تصویب قانون اساسی تشکیل میگردد .

شورای وزیران با داشتن صلاحیت های مندرج فصل (۷) قانون اساسی الی تشکیل حکومت جدید که طبق احکام قانون اساسی از طرف ولسی جرگه کسب رای اعتماد می کند ، بوظیفه خودادامه میدهد.

رئیس جمهور در خلال مدت ششماه از تاریخ تصویب قانون اساسی ارگان های قضا وڅارنوالی رامطابق احکام این قانون اساسی بر اساس سیستم واحد تجدید سازماندهی کرده و شورای قانون اساسی را تاسیس می نماید .

مادهٔ یکصدو چهل وهفتم :

اولین رئیس جمهور توسط لویه جرگه ایکه این قانون اساسی رابه تصویب میرساند انتخاب می شود .

مادهٔ یکصدو چهل و هشتم:

با انفاذ این قانون اساسی اصول اساسی جمهوری دموکراتیک افغانستان ازاعتبار ساقط می گردد .

قوانین و سایر اسناد تقنینی که قبل از تاریخ انفاذ این قانون اساسی صادر گردیده به شرطی نافذ شمرده میشود که متناقض با احکام این قانون اساسی نباشند .

ماده یکصدو چهل و نهم :

این قانون اساسی ازتاریخ تصویب لویه جرگه نافذ وتوسط رئیس جمهور توشیح و اعلام می گردد .

نماینده گان منتخب درلویه جرگه در فضای آزادو دموکراتیک بخاطر تصویب قانون اساسی ابراز نظر نموده اند.
عکاسی ادریس

لویه جرگه مظهر ارادهٔ مردم

دگروال متقاعد شهسوار احمدزی رئیس جرگه صلح ولایت لوگر و نماینده منتخب در لویه جرگه:

چهار سال قبل من به نماینده گی از مردم ولایت لوگر بمرکز امدم و به مسوولین در مورد اینکه چگونه جنگ را در کشور خاتمه دهیم و صلح راتامین نماییم پیشنهاداتی را ارایه داشتم، این پیشنهادات مردم ولایت لوگر بودکه آنها منحیث نماینده شان بامن در میان گذاشته و تاکید ورزیده بودند که ادامه جنگ جز مفاد برای دشمنان مردم افغانستان ثمردیگر ندارد. وقتی مسوولین پیشنهادات مردم ولایت ما را در مورد قطع جنگ پذیرفتند ، من به ولایت خود رفتم و تمام مسایل را با مردم خود در میان گذاشتم، همان روز یکهزار نفر از اهالی ولایت لوگر به خاطر تائید این امر مارش کردند، خوشی نمودند، این همه را برای چه یاد کردم ، برای اینکه صلح خواست مردم ماست وبنا به اراده آنها در کشور ما مشی مصالحه ملی از طرف دولت مردمی ما اعلام گردید مردم مارا بحیث نماینده شان در لویه جرگه انتخاب نموده اند.

سعی می ورزیم که اعتمادآنها رابجا بسازیم زیرا آنها وظایف بزرگ را دربرابرماقرارداده اندروی این دلیل لویه جرگه مااز اهمیت خیلی هابزرگ در مقطع کنونی انقلاب برخوردار است.

تاکور سنگه نماینده منتخب مردم چاریکار در لویه جرگه:

بعد از پیروزی انقلاب ثور زمینه های اجرای مناسك دینی برای تمام مردم کشور منجمله اهل هنود مساعد گردید و برای تمام ملیتها ، اقوام و قبایل کشور حقوق و آزادی های مساوی داده شد.

محترم شهسوار «احمدزی»

در تمام مسایل مذهبی ماچه در اعمار در مسال ها، تجلیل از روز های و یساك و روز های تولد بابه نانك ما از کمك های همه جانبه دولت برخوردار بوده‌ایم درتساوی حقوقی که از طرف حزب ودولت انقلابی ما برای مردم داده شده است من بحیث نماینده مردم چاریکار درلویه جرگه انتخاب گردیده ام ، انتخاب من به حیث نماینده بخودی خود بیان خوبی برای تساوی حقوق بین ملیتها ، اقوام و قبایل در کشور ما میباشد.

فیصله های لویه جرگه زمینه های سعادت و خوشبختی مردم ما را فراهم مینماید، زیرا در این لویه جرگه ما نماینده گان منتخب مردم قانون اساسی کشوررا که تقریباً مدت سه ماه به نظر خواهی مردم گذاشته شده بود تصویب نمودیم که خود مردم آن را آماده نموده اند همچنان ما دراین لویه جرگه رئیس جمهور راانتخاب نمودیم

*

محترم تاکور سنگ

محترم عبدالرحیم قوماندان ملیشه در ولایت پکتیکا :

جرگه ها از زمان های بسیار قدیم در کشور ما مروج بوده است ، پدران و نیاکان ما تمام پرابلم های محیطی و محلی خویش را از طریق جرگه ها حل و فصل میکردند . همین اکنون در ولایت ما بسیاری مسایل از طریق جرگه ها و مرکه ها حل وفصل میگردد . بعد از اعلام مشی مصالحه ملی در ولایت ما بیش از ۱۵ جرگه خورد وبزرگ دایر گردیده است. در این جرگه ها مااز مخالفین دعوت به عمل آوردیم تا بیایند از نزدیك مشکلات و پرابلم های یکدیگررا بدانیم و مشترکا راه حل این مشکلات را بیابیم .

وی افزود : وقتیکه مردم ولایت ما اطلاع یافتند که در کابل لویه جرگه دایر می گردند وهمه ازین اقدام نیك حزب و دولت خوش بودند ومرا به صفت نماینده درین لویه جرگه انتخاب کردند . من به صفت نماینده مردم ولایت

محترم عبدالرحیم

پکتیکا از تمام فیصله ها و تصامیم این لویه جرگه پشتیبانی میکنم واز هیچ نوع سعی و تلاش در راه تحقق فیصله های این جرگه دریغ نمیورزم. ماوظیفه خودمیدانیم تا تمام فیصله های این جرگه رابه مردم ولایت خودبرسانیم و عملا در تحقق آن سهم گیریم محترم نجیب الله منشی عمومی کمیته مرکزی ح.د.خ.ا ، در بیانیه شان گفتند : ما همه اعضای یك خانواده بزرگ هستیم وافغانستان خانه مشترك ماست . این سخنان محترم نجیب الله دقیق وبجاست. اگر ما همه دست اتحاد و یکپارچگی با هم داده و صادقانه کار نماییم زنده‌گی این خانواده بهبود یافته وصلح پایدار تامین خواهدشد.

محترم مولوی غلام محمد (فقیری) رئیس کمیسیون مصالحه ملی و رئیس جبهه ملی ولایت قندهار و نماینده در لویه جرگه :

برای ما جای افتخار است که در لویه جرگه ایکه دیروز به خاطر تصویب قانون اساسی وانتخاب رئیس جمهور کشور تدویر گردیده است اشتراك دارم. این لویه جرگه از اهمیت زیاد در شرایط کنونی کشور برخوردار میباشد، زیرا درین جرگه علاوه بر تصویب قانون اساسی وانتخاب رئیس جمهور ،فیصله‌های مهم وحیاتی راجع به تعیین سرنوشت کشور وتحکیم صلح سراسری به عمل آمد، مردم اکنون از جنگ وخونریزی خسته شده اند بیش از ۹ سال میگذردکه مردم مادر جنگ به سر می برند. دولت مردمی ما به‌خاطر نجات مردم ازین جنگ، مشی مصالحه ملی را اعلام کرد. این مشی اقدام نیك وعمل مطابق اصول اسلام میباشد .

دولت برای آنهائیکه خوشبختی و سعادت وطن را می خواهند کمك میکنند . پیشنهادات، انتقادات ونظریات مردم را در نظر می گیرد . بیانیه رهنمود دهنده محترم نجیب الله منشی عمومی کمیته‌مرکزی ح.د.خ.ا، که‌در جلسه دیروز لویه جرگه ایراد گردید همه مردم را به اتحاد ویکپارچگی در امر تامین صلح درکشور دعوت‌مینمایند.

محترم مولوی غلام محمد «فقیری»

محترم محمد سلیم

مابایدازپدران‌ونیاکان‌خود بیاموزیم .آنها همیشه درچنین لحظات حساس متحدانه عمل میکردند ،وحدت ویکپارچگی یگانه وسیله پیروزی‌آنها بود.

* *

محترم حاجی محمدسلیم رئیس کمیسیون مصالحه ملی ولسوالی ینگی‌قلعه ولایت تخار و نماینده منتخب در لویه جرگه :

اینجانب به حیث نماینده مردم ولسوالی ینگی قلعه ولایت تخار درین لویه جرگه اشتراك نمودم.درجرگه‌برطرح قانون اساسی در فضایی‌آزاد ودموکراتیك بحث صورت گرفت ، چنین فضای آزادو دوستانه که من مثال آن راتاکنون ندیده ام ونه شنیده ام. اهمیت تاریخی جرگه بسی بزرگ خواهد بود، زیرا این جرگه، جرگه دوران مشی مصالحه ملی است ودرین‌جرگه اولین قانون اساسی کشور به تصویب رسید .

واولین رئیس جمهوردوران انقلاب در کشور انتخاب شد

وی افزود :حزب ودولت‌در راه تحکیم صلح از هیچ نوع

محترم حاجی غلام سرور یا سین زی

تلاش دریغ نورزیده است، مشی مصالحه ملی وده ها اقدام دیگر به خاطر تحقق این مشی اعلام وعملی گردیده است اکنون وظیفه تمام مردم ما است که در راه تحقق این مشی سعی وتلاش بیشتر به خرج دهند .مردم ولسوالی ما از اندیشه های صلح حزب ودولت‌پشتیبانی میکنند، زیرا درین مشی منافع هر فرد کشور نهفته است . بعد از اعلام مشی‌مصالحه‌ملی‌اینجانب در ولسوالی خود چندین‌مرتبه باگروپ های مخالف مسلح تماس گرفته ام درنتیجه این تلاش ها یك گروپ مخالف با هشت صد نفر وگروپ دیگری به تعداد سه صد نفر به مشی مصالحه ملی پیوستند . فعلا مردم ولسوالی ما آرام وآسوده زنده‌گی میکنندواهالی‌ولسوالی به مشی مصالحه هرگونه آماده‌گی خود را نشان میدهد.

* *

حاجی غلام سرور یاسین زی بلوچ، اشتراك کننده در لویه جرگه :

تصامیم و فیصله های این لویه جرگه تاریخی تاثیر بزرگ و سو مندی بر حیات آینده مردم افغانستان خواهد داشت. موضوعاتی که‌در این لویه جرگه به تصویب رسید، مطابق به خواست و اراده مردم افغانستان بوده و در تامین صلح و قطع‌جنگ برادر کشی در افغانستان نقش عمده خواهند داشت. حالا به جانب مقابل یعنی آنهاییکه تا هنوز به مشی مصالحه ملی نپیوسته اند، مربوط میشود که با حسن نیت و با عقل سلیم فکرکنند و از جنگ و ریختن خون هموطنان و برادران خود دست بکشند . افغانستان و مردم افغانستان به صلح نیاز دارند . اگر جنگ را قطع کنیم و فضای صلح‌آمیز را در کشور خود حاکم بگردانیم، بزودی یك افغانستان آباد و سر سبز خواهیم داشت، زیرا حاکمیت بدست خود مردم است و مردم در پرتو قانون‌اساسی جدید شان سهم وطنپرستانه یی در آبادی وطن میگیرند.

مصاحبه هاازنجیب و غفور

نماینده گان مردم در لویه جرگه بزرگترین سند تاریخی یعنی قانون اساسی را تصویب و رئیس جمهور کشور را انتخاب نمودند

مردم زحمتکش کشور با ابراز اتن ها و پایکوبی های عنعنوی از رویداد با عظمت و فیصله سر نوشت ساز خویش مبنی بر تصویب قانون اساسی این وثیقه ملی در کشور و انتخاب رئیس جمهور افغانستان به گرمی استقبال می نمایند.

نماینده گان منتخب درلویه جرگه متشکل از افراد متنفذ شخصیت های ملی وروحانیون دیانت شعار، سران اقوام و ملیت های باهم برادر با خرد جمعی واحساس‌مسوولیت در قبال کشورومردم خویش‌قانون اساسی را به تصویب رسانده ورئیس جمهورخویش را در شرایط صلح‌و مصالحه برگزیدند.

تصامیم سرنوشت ساز در لویه جرگه ملی و تاریخی در شرایط تحقق مشی مصالحه ملی درست زمانی اتخاذگردید که‌اوضاع کنونی کشور به‌آن نیاز داشت. این رویداد عظیم میتواند رفاه و خوشبختی را به مردم رنجکشیده به ارمغان آرد و صلح و امنیت را در سرا سر کشور تامین نماید.

عکس ها از فاروقی

ورود هیات به کابل

هیات اتحادیه زنان‌جمهوری سوسیالیستی ویتنام‌تحت رهبری نگوین تی‌دین عضو کمیته مرکزی حزب کمونیست ویتنام‌و معاون شورای دولتی و رئیس اتحادیه زنان ویتنام بنا بدعوت شورای سراسری زنان افغانستان جهت بازدید دوستانه و رسمی‌از افغانستان قبل ازظهر دیروز وارد کابل گردید.

طبق یك خبر دیگر هیات بعد از ظهر دیروز به بنای یاد گاری شهدای راه انقلاب رفته به خاطر یاد بود از کار نامه های آنان در جهت به پیروزی رسانیدن انقلاب ثور اکلیل گل گذاشتند.

استقبال از تدویر لویه جرگه

به‌منا سبت تدویر موفقانه لویه جرگه جمهوری افغانستان بزرگان و نماینده گان اقوام مختلف کاکړ، اچکزی وتره‌کی‌یکصدو پنجاه هزار افغانی را به‌خاطر کمك و مساعدت به‌هموطنان عودت کننده بحساب پنجاه هزار کمیسیون عالی مصالحه ملی انتقال دادند.

همچنان بهمین منا سبت محصلین و استادان‌انستیتوت پیدا گوژی کابل بیش از پانزده هزار سی سی خون شانرا بهخاطر کمك به نیازمندان خون به‌بانك‌مرکزی خون دیروز اهدا کردند.

افتتاح بنای یادگاری

به افتخار لویه جرگه مزار شیر سرخ سال ۱۱۲۶ کندهار بنای یاد گاری در دو راهی شهر کند هار اعمار و پریروز طی مرا سم باشکوهی افتتاح گردید.

درمراسم که عده زیادی‌از شهریان کند هار اشتراك داشتند معاون کمیته حزبی ولایتی کند هار پیرامون اهمیت لویه جرگه تاریخی سال ۱۱۲۶ هجری شمسی مزار شیر سرخ کند هار و تحقق تصامیم آن صحبت نمود.

بعد از پرده برداری از روی بنای یاد گاری مذکور دعا ئیه مبنی بر تحقق مشی مصالحه ملی و تامین صلح سرا سری در کشور قرائت گردید.

باختر

اخبار خارجی، واقعیت ها، حوادث

اتکا به سیاست زور، مداخله و فریب

چندی قبل رونالد ریگن رئیس جمهور ایالات متحده امریکا برای سرکرده گان گروپهای ضد انقلاب افغانی اعلام نموده است که مقامات وی از مخالفت آنها علیه‌قدرت مردمی در کابل حمایت و پشتیبانی مینماید.

این بدین معنی است، که ایالات متحده امریکا مداخلات خود راعلیه جمهوری دموکراتیک افغانستان تشدید بخشیده و موانع را دراه تحقق پروسه مشی مصالحه ملی، یعنی خواست بر حق ملیتها، اقوام و قبایل ساکن افغانستان ایجاد مینماید.

اقدامات رونالد ریگن جنایتکارانه است، وی هم چنان سیاست دیالوگ صلحجو یانه نیکارا گوا رارد مینماید و در کنگره تخصیصات جدید را، که ایالات متحده امریکاتلاش میورزد تا توسط آن‌کانترس را عوض حکومت قانونی انتخاب شده در مانا گوابه کرسی نشانند، به تصویب میرساند.

ادعا های شخصیت های رهبری کننده ایالات متحده امریکا حاکی است، که گویاخواهان افغانستان‌مستقل وآزاد بدون تعرض‌از مرز های خارج اند!!، این ادعا های ایالات متحده امریکا خاطره دیالوگ دو قهرمان رومان چارلزکینسه بنام «مارتیت چاز لیفیت» را درذهن زنده میکند.

مارتین می پرسد، آیا تقلب‌ازنظر امریکایی «زرنگی» است جکرن جواب میدهد. خوب من فکر میکنم که «زرنگی» از دید گاه امریکایی مفاهیم زیاد دارد، آنچه راکه شما به نام دیگر یاد میکنید.

واقعیت امر اینست که‌اگر به مجموع تمامافعالیت های ایالات متحده امریکا که در مواقع مختلف در رابطه با افغانستان انجام داده، نظر اندازیم به وضاحت میتوان گفت که آنها از تضمین واقعاً مستقل بودن و آزادی‌افغانستان خیلی ها بدور اند.

در سال ۱۹۵۰ مجله‌امریکایی بنام (کار نیت میتوری) نوشته است که یکی از دلایل عمده علاقمندی ایالات‌متحده امریکا به افغانستان اینست که در صورت امکان این کشور در آینده به حیث تخته‌خیز تجاوز بالای شوروی است.

به همین لحاظ تصادفی نیست که قوماندان دریایی ایالات متحده امریکابنام ریدفورد در دسامبر سال ۱۹۵۵ اعلام داشته، که از الحاق افغانستان به پیمان بغداد «سیتو» استقبال‌گرم خواهد کرد.

در سال های ۱۹۵۰-۱۹۶۰ دولت افغانستان شاهد است که نماینده گان بلند پایه ایالات متحده امریکا مبنی بر توافق مسایل اقتصادی با دولت افغانستان و همچنان جابجا نمودن نیرو های هوایی و کنترول امریکا از سلاح

در افغانستان تلاش زیادبه خرج داده اند. درسال ۱۹۷۱ ایالات متحده امریکا تلاش ورزید تا در کابل توسط محمد هاشم میوندوال

صدراعظم افغانستان یک سلسله تغییرات را بوجود بیاورد. مجله (فارایسترن اکانومیک ریویو) در سال ۱۹۸۱ نوشته است که با

تحلیل ریشه های ضدانقلاب افغانی میتوان مشاهده کرد که ضد انقلاب بوسیله

جواسیس امریکایی مدتها قبل از انقلاب ثور ۱۳۵۷در افغانستان بوجود آمده بود.

درسال ۱۹۷۳ تا ۱۹۷۴در پاکستان کمپهای مخفی با کمیت پنجهزار نفر که با دولت افغانستان درمخالفت قرار گرفتند تدارك دیده بودند.

زمانیکه انقلاب ثور سال ۱۳۵۷ به پیروزی رسید، پلانهای طرح شده امریکارا نقش بر آب ساخت واز آن به بعد جبهه جنگ ایالات متحده امریکا علنا علیه انقلاب افغانستان قرار گرفت.

در ماه جون همین سال ملاقات رسمی میان‌مقامات بلند پایه ایالات متحده امریکا و نماینده گان ناتودر شهر انا پولیس‌ایالات‌متحده امریکا نیز صورت گرفت.

در ماه دسامبر سال۱۹۷۹ باند های ضد انقلاب افغانی با دالر وسلاح های امریکایی تسلیح و تجهیز گردیده و فعالیت های تخریبکارانه را در هجده ولایت افغانستان سازمان دادند. اتحادشوروی در چنین اوضاع و احوالی بر اساس اراده مردم افغانستان که روابط ریشه ای و عمیق دوستی با مردم‌وحکومت اتحادشوروی‌دارد به‌کمك مردم زحمتکش افغانستان شتافت.

باید متذکرگردید که‌ایالات متحده امریکا طی مدت ۹سال با براه انداختن ادامه جنگ اعلام‌ناشده علیه جمهوری افغانستان، مبلغ بیش از ۳ میلیارد دالررا به مصرف رسانیده است ولی‌با آنهم نتوانسته اند به هدف شوم خود نایل آیند.

اکنون قدرت مردمی در افغانستان‌به عامل نیرومندی درراه تحکیم صلح‌وامنیت در کشور مبدل گردیده است این‌نیرو توان آنرا دارد که تمام دسایس دیگر امپریالیزم را نیز نقش برآب کند وچنین نیز میکند.

ترجمه [illegible]

تظاهرات گسترده

به قول منابع خبری بین المللی در نتیجه انفجار قوی که پریروز در یکی از جاده های مزدحم شهر پشاور به وقوع پیوست بیست نفر مجروح شده اند. پس از این انفجار تظاهرات گسترده در بخشهای مختلف شهر پشاور در اعتراض‌علیه بی کفایتی رژیم نظامی پاکستان جهت تامین امنیت مردم آنکشور براه انداخته شد.

تظاهر کننده گان همچنان خواستند تا بر ورود مخالفین انقلاب افغانستان به‌پشاور که در اعمال متعدد تروریستی در پاکستان دست دارند، قیود وضع گردد.

پولیس پاکستان جهت متفرق ساختن مظاهره‌کننده‌گان از گاز اشك آور ودنده های برقی استفاده نمود.

سرکوب رهزنان

نیروهای مسلح موزمبیق یکی از پایگاه های عمده رهزنان مورد حمایت رژیم نژاد پرست افریقای جنوبی را تخریب کرده اند.

در جریان این عملیات عساکر موزمبیق صد نفراز رهزنان را هلاك و هشت نفر دیگر آنها را دستگیر نموده اند.

این پایگاه در سی کیلو متری مرز موزمبیق با افریقای جنوبی موقعیت داشت که رهزنان از این پایگاه علیه کارگران حکومت موزمبیق دست به عملیات تخریبی میزدند.

برخوردهای نظامی

در اثر برخورد شدید میان نظامیان مسلح درلبنان در حدود شش‌تن بقتل‌رسیده وچندین نفر دیگر بشمول شش نفر پولیس شدیداً جراحت برداشته اند.

برخورد میان ملیشه های مسیحی ومسلمانان پریروز در تپه شوف واقع جنوب شرق بیروت بوقوع پیوست.

مفقودی طیاره

یك طیاره مسافر بری بوینگ ۷۰۷ جنوب کوریا پریروز در حریم فضایی برما ناپدید گردیده است.

آژانس رویتر گزارش داد این طیاره حامل نودو پنج نفر مسافر و بیست تن‌عمله میباشد.

آخرین مخابره با طیاره مذکور ساعت دوی بعد ازظهر در زمانی صورت گرفت که پیلوت طیاره گزارش داد به فضای بنکاك نزدیك شده است.

گردهمایی محصلین

محصلان جنوب کوریا اعمال جنایتکارانه راوتی‌اوو را جهت تحقق جاه طلبی کثیف سیاسی اش از طریق انتخابات ریاست جمهوری تقبیح نمودند.

بیش از ششصد محصل از هفده پوهنتون وپوهنځی درسیول گردهمایی راعلیه مقررات کنونی در پوهنتون سیول تشکیل نموده و خواستار لغو فوری حکمروایی نظامی گردیده اند.

بیش ازیکهزاروسه صدمحصل از هفت پوهنتون سیول و سایر شهر ها در مبارزه علیه دیکتاتوری رژیم‌جنوب کوریا و به خاطر دموکراسی گردهمایی را تشکیل دادند.

تقریبا پنجصد محصل از پوهنتون یانسی درسیول تظاهراتی را در محوطه آن پوهنتون براه انداخته و شعار میدادند که «راوتی اوو از انتخابات ریاست جمهوری خارج گردد».

باختر

تحت نظر هیات تحریر
مدیر مسوول: م.ح بارق شفیعی

تیلفونها: مدیرمسوول: ۶۲۴۷۴ سکرتر مسوول، ۶۲۶۱۴ شعبه اطلاعات: ۶۱۱۱۸ شکایت و توزیع: ۶۲۸۵۹ صندوق پستی: ۷۸۰
معاون اول: ۶۱۴۵۸ شعبه نامه ها: ۶۱۷۰۳ سوچبورد: ۶۱۸۷۸ حساب بانکی: ۱۰۱۸ ابر ۹
چاپ وپ آفسیت مطبعه دولتی
قیمت یك شماره ۲۰ افغانی